LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

Į S A K Y M A S
DĖL STATYBOS TECHNINIO REGLAMENTO STR 2.01.04:2004 „GAISRINĖ SAUGA. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO

2003 m. gruodžio 24 d. Nr. 704
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų (Žin., 1998, Nr. 84-2353; 2002, Nr. 20-766) 11.5 punktu,

1. T v i r t i n u statybos techninį reglamentą STR 2.01.04:2004 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“ (pridedama).

2. L a i k a u netekusiais galios:

2.1. aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 30 d. įsakymą Nr. 506 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.04:2002 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 113-5064);

2.2. aplinkos ministro 2003 m. balandžio 22 d. įsakymą Nr. 194 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.04:2002 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“ pakeitimo“ (Žin., 2003, Nr. 43-1994);

2.3. aplinkos ministro 2003 m. gegužės 28 d. įsakymą Nr. 259 „Dėl aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 506 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.04:2002 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2003, Nr. 56-2505);

2.4. Statybos ir urbanistikos ministerijos 1992 m. vasario 17 d. įsakymą Nr. 25 „Dėl respublikinės statybos normos RSN 133-91 patvirtinimo“;

2.5. aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 6 d. įsakymą Nr. 581 „Dėl RSN 133-91 „Priešgaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“ dalinio pakeitimo“;

2.6. aplinkos ministro 2002 m. vasario 22 d. įsakymą Nr. 71 „Dėl respublikinių statybos normų RSN 133-91 „Priešgaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“ dalinio pakeitimo“;

2.7. aplinkos ministro 2002 m. gegužės 30 d. įsakymą Nr. 287 „Dėl respublikinių statybos normų RSN 133-91 „Priešgaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“ dalinio pakeitimo“.

APLINKOS MINISTRAS ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 704

STATYBOS TECHNINIS REGLAMENTAS

STR 2.01.04:2004

GAISRINĖ SAUGA. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis statybos techninis reglamentas (toliau – Reglamentas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu [8.1] ir statybos techniniu reglamentu STR 2. 01.01(2):1999 [8.2].

2. Šis Reglamentas yra privalomas visiems statybos dalyviams, viešojo administravimo subjektams, taip pat kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių veiklą reglamentuoja Statybos įstatymas.

3. Reglamente išdėstyti pagrindiniai statinių gaisrinės saugos reikalavimai. Kiti pastatų ir inžinerinių statinių gaisrinės saugos reikalavimai pateikiami jų statybos techniniuose reglamentuose, normatyviniuose statinio saugos ir paskirties dokumentuose.

4. Projektuojant statinį, jį statant ir naudojant, taikomos gaisrinės saugos priemonės turi sudaryti prielaidas tenkinti gaisrinės saugos esminius reikalavimus per visą ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę [8.2].

5. Rengiant statomų, rekonstruojamų ar kapitališkai remontuojamų statinių projektus, statinių gaisrinis pavojingumas gali būti analizuojamas vadovaujantis gaisro scenarijų skaičiavimais bei atsižvelgiant į laikinus pavojingų gaisro veiksnių ir gaisro plitimo parametrus, žmonių evakavimo ir gaisro gesinimo sąlygas.

6. Statinio projekto sprendiniai, netenkinantys šio Reglamento reikalavimų, gali būti priimami įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka [8.1].

7. Keičiant statinių ar atskirų jo dalių (patalpų) naudojimo paskirtį, turi būti taikomi jų naujos paskirties priešgaisriniai reikalavimai, nustatyti normatyviniais statybos techniniais dokumentais ir normatyviniais statinio saugos bei paskirties dokumentais.

II. NUORODOS

8. Reglamente pateikiamos nuorodos į šiuos teisės aktus ir kitus dokumentus:

8.1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597);

8.2. statybos techninį reglamentą STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“ (Žin., 2000, Nr. 17-424);

8.3. statybos techninį reglamentą STR. 2.09.02:1998 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ (Žin., 1999, Nr. 13-333);

8.4. statybos techninį reglamentą STR 1.03.02:2002 „Statybos produktų atitikties deklaravimas“ (Žin., 2002, Nr. 54-2142);

8.5. statybos techninį reglamentą STR 2.08.01:2004 „Dujų sistemos pastatuose“;

8.6. respublikines statybos normas RSN 138-92* „Pastatų ir statinių priešgaisrinė automatika“ (Žin., 1995, Nr. 20-488; 2002, Nr. 69-2844);

8.7. Lietuvos standartą LST EN ISO 13943:2002 „Priešgaisrinė sauga. Terminai ir apibrėžimai“;

8.8. Lietuvos standartą LST EN 1363-1:2002 „Atsparumo ugniai bandymai. Bendrieji reikalavimai“;

8.9. Lietuvos standartą LST EN 13501-1:2002 „Statybos gaminių ir konstrukcinių elementų degumo klasifikacija. 1 dalis. Klasifikacija pagal degumo bandymų duomenis“.

8.10. statybos techninį reglamentą STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ (Žin., 2003, Nr. 58- 2611);

8.11. Lietuvos standartą LST L ENV 1991-2-2 „Eurokodas 1. Projektavimo pagrindai ir poveikiai konstrukcijoms. 2-2 dalis. Poveikiai konstrukcijoms. Gaisro poveikiai konstrukcijoms“;

8.12. Lietuvos standartą LST L ENV 1992-1-2+AC „Eurokodas 2. Gelžbetoninių konstrukcijų projektavimas. 1-2 dalis. Bendrosios taisyklės. Konstrukcijų gaisrinės saugos projektavimas“;

8.13. Lietuvos standartą LST L ENV 1993-1-2 „Eurokodas 3. Plieninių konstrukcijų projektavimas. 1-2 dalis. Bendrosios taisyklės. Konstrukcijų gaisrinės saugos projektavimas“;

8.14. Lietuvos standartą LST L ENV 1994-1-2+AC1 „Eurokodas 4. Kompleksinių plieninių ir betoninių konstrukcijų projektavimas. 1-2 dalis. Bendrosios taisyklės. Konstrukcijų gaisrinės saugos projektavimas“;

8.15. Lietuvos standartą LST L ENV 1995-1-2 „Eurokodas 5. Medinių konstrukcijų projektavimas. 1-2 dalis. Bendrosios taisyklės. Konstrukcijų gaisrinės saugos projektavimas“;

8.16. Lietuvos standartą LST L ENV 1996-1-2 „Eurokodas 6. Mūrinių konstrukcijų projektavimas. 1-2 dalis. Bendrosios taisyklės. Konstrukcijų gaisrinės saugos projektavimas“;

8.17. Statybos produktų degumo klasių bei atsparumo ugniai sąvadą (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2003 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. 1V-438).

III. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

9. Šiame Reglamente naudojamos pagrindinės sąvokos ir jų apibrėžimai atitinka Statybos įstatyme [8.1], STR 2.01.01(2):1999 [8.2] ir LST EN ISO 13943:2002 [8.7] nurodytas sąvokas ir apibrėžimus. Kitos šiame Reglamente naudojamos sąvokos:

IV. STATYBOS PRODUKTŲ, STATINIO KONSTRUKCIJŲ, STATINIŲ GAISRINĖ TECHNINĖ KLASIFIKACIJA

10. Statybos produktų gaisrinis pavojingumas apibūdinamas degimo temperatūra, masės netektimi, liepsnojimo trukme, išsiskiriančiu šilumos kiekiu, gaisro plitimo ir dūmų susidarymo sparta, liepsnos plitimo greičiu ir pan.

11. Statybos produktai (išskyrus grindų dangas) pagal degumą skirstomi į šias klases: A1, A2; B, C, D, E, F; pagal dūmų susidarymą – į s1, s2, s3 klases; pagal degančių dalelių susidarymą – į d0, d1, d2 klases [8.9].

A1 ir F klasės visuomet žymimos be papildomo (s ir d) klasifikavimo. Jei E klasė žymima be papildomo (s ir d) klasifikavimo, tai reiškia, kad medžiaga neišskiria jokių degančių dalelių. Visos kitos klasės žymimos kartu su papildomu klasifikavimu.

12. Grindų dangos pagal degumą skirstomos į šias klases: $A1_{FL}$, $A2_{FL}$; B_{FL}, C_{FL}, D_{FL}, E_{FL}, F_{FL}; pagal dūmų susidarymą – į s1 ir s2 klases [8.9].

13. Statybos produktai, tarp jų ir grindų danga, priskiriami tai degumo klasei, kurios reikalavimus, atsižvelgiant į bandymų rezultatus, visiškai tenkina.

14. Stogai bei jų dangos pagal degumą, veikiant išoriniam gaisrui, yra skirstomos į šias klases: B_{ROOF} (t1) ir F_{ROOF} (t1). B_{ROOF} (t1) klasės stogų dangos turi tenkinti šiuos reikalavimus:

14.1. išorinis ir vidinis ugnies plitimas aukštyn < 0,700 m;

14.2. išorinis ir vidinis ugnies plitimas žemyn < 0,600 m;

14.3. maksimalus vidinio ir išorinio degančio paviršiaus ilgis < 0,800 m;

14.4. nėra degančių dalelių ar nuolaužų, krentančių nuo išorinės dangos pusės;

14.5. nėra degančių/įkaitusių dalelių, prasiskverbusių pro stogo konstrukciją;

14.6. nėra pavienių ištisinių angų > $2,5 \times 10^{-5}$ m^2;

14.7. visų angų plotas < $4,5 \times 10^{-3}$ m^2;

14.8. horizontalus (šoninis) liepsnos plitimas nepasiekia zonos pakraščių;

14.9. nėra vidinio degimo;

14.10. horizontalaus liepsnos plitimo vidiniais ir išoriniais stogo dangos paviršiais spindulys < 0,200 m;

F_{ROOF} (t1) klasės stogo dangoms degumo reikalavimai nekeliami. Stogų dangos, kurias galima naudoti be išankstinių bandymų ir klasifikavimo, pateikiamos Statybos produktų ir konstrukcijų degumo klasių sąvade [8.17].

15. Stogų priskyrimo B_{ROOF} (t1) klasei nustatymas pateiktas Reglamento 4 priede.

16. Vamzdynų šiluminė izoliacija pagal degumą skirstoma į šias klases: $A1_L$, $A2_L$, B_L, C_L, D_L, E_L ir F_L. F_L klasei degumo reikalavimai nekeliami.

17. Statinio konstrukcijos apibūdinamos pagal atsparumą ugniai ir degumą, o atsparumas ugniai – pagal statinio elementų gebėjimą gaisro metu tam tikrą laiko tarpą išlaikyti apkrovas – R, vientisumą (sandarumą) – E ir izoliacines savybes – I.

18. Statinio konstrukcijų ir jų dalių atsparumo ugniai klasifikacija atitinka klasifikaciją, pateiktą STR 2.01.01(2):1999 [8.2].

19. Statinio konstrukcijos pagal gaisrinį pavojingumą skirstomos į 4 klases: K0, K1, K2 ir K3. 1 lentelėje pateikiama statinio konstrukcijų gaisrinio pavojingumo klasių priklausomybė nuo statybos produktų, iš kurių tos konstrukcijos pagamintos, degumo klasių.

1 lentelė

Statinio konstrukcijų gaisrinio pavojingumo klasės

Konstrukcijų gaisrinio pavojingumo klasė	**Minimalios statybos produktų degumo klasės**				
	Laikančiųjų konstrukcijų, išskyrus perdangų, denginių	**Nelaikančių sienų**	**Aukštų, pastogės patalpų, rūsio perdangų, denginių**	**Laiptinių sienų ir priešgaisrinių užtvarų**	**Laiptinių laiptatakių ir aikštelių**
K0	A2-s1, d0	A2-s1, d0	A2-s1, d0	A2-s1, d0	A2-s1, d0
K1	B-s1, d0	C-s2, d1	B-s1, d0	A2-s1, d0	A2-s1, d0
K2	D-s2, d2	D-s2, d2	C-s2, d1	B-s1, d0	B-s1, d0
K3	nenormuojama			B-s1, d0	D-s2, d2

20. Statinio elementų atsparumas ugniai įvertinamas pagal LST EN 1363-1:2002 [8.8] arba skaičiuojant [8.11-8.16].

21. Statinio gaisrinio pavojingumo klasė priklauso nuo statinio konstrukcijų gaisrinio pavojingumo klasių. Ši priklausomybė pateikiama 2 lentelėje.

2 lentelė

Statinio gaisrinio pavojingumo klasės

Statinio gaisrinio pavojingumo klasė	**Minimali statinio konstrukcijų gaisrinio pavojingumo klasė**				
	Laikančiosios konstrukcijos, išskyrus perdangas, denginius	**Nelaikančios sienos**	**Aukštų, pastogės patalpų, rūsio perdangos, denginiai**	**Laiptinių sienos ir priešgaisrinės užtvaros**	**Laiptinių laiptatakiai ir aikštelės**
C0	K0	K0	K0	K0	K0
C1	K1	K1	K1	K0	K0
C2	K2	K2	K2	K1	K1
C3	K3	K3	K3	K2	K3

22. Statinio statybai, rekonstravimui, remontui naudojami statybos produktai turi atitikti jo techninėse specifikacijose (standartuose, techniniuose liudijimuose) pateiktus statybos produktų degumo ir atsparumo ugniai techninius reikalavimus.

23. Statybos produktų atitiktį techninėse specifikacijose nustatytiems reikalavimams tiekėjas patvirtina raštu [8.4].

24. Nesant anksčiau minėtų duomenų, prieš naudojant statybos produktus, atitinkami parametrai nustatomi gaisriniais bandymais.

25. Statinys gali būti priskirtas vienu laipsniu aukštesnei statinio gaisrinio pavojingumo klasei, jei jame visu plotu sumontuota automatinė gaisro gesinimo sistema.

V. STATINIŲ GRUPĖS

26. Statiniai, tarpusavyje susieti gaisro grėsme juose, skirstomi į šias grupes:

26.1. **P.1** pastatai, skirti žmonėms gyventi (būti) nuolat arba laikinai:

26.1.1. **P.1.1** gyvenamosios paskirties pastatų (vaikų namų, prieglaudų, globos namų), mokslo paskirties pastatų (vaikų darželių, lopšelių), gydymo paskirties pastatų (ligoninių, klinikų, medicininės priežiūros įstaigų slaugos namų) miegamieji korpusai;

26.1.2. **P.1.2** gyvenamosios paskirties pastatai (bendrabučiai, šeimos namai, vienuolynai), specialiųjų įstaigų sveikatos apsaugos pastatai, specialiosios paskirties pastatai [8.10] (karinių vienetų pastatai, kalėjimai, pataisos darbų kolonijos, tardymo izoliatoriai, slėptuvės); viešbučių paskirties pastatų, gydymo paskirties pastatų [8.10] (sanatorijų, reabilitacijos centrų), poilsio paskirties pastatų [8.10] miegamieji korpusai;

26.1.3. **P.1.3** daugiabučiai gyvenamieji pastatai;

26.1.4. **P.1.4** vieno, dviejų butų gyvenamieji pastatai (tarp jų sublokuoti);

26.2. **P.2** statiniai, skirti masiniam lankytojų srautui su nustatytu vietų skaičiumi lankytojams:

26.2.1. **P.2.1** kultūros paskirties pastatai (viešųjų pramoginių renginių pastatai [8.11], bibliotekos, religinės paskirties ir kiti pastatai;

26.2.2. **P.2.2** muziejų, archyvų, parodų, šokių salių bei kiti panašios paskirties pastatai;

26.2.3. **P.2.3** 22.2.1 papunktyje išvardytų paskirčių inžineriniai statiniai;

26.2.4. **P.2.4** 22.2.2 papunktyje išvardytų paskirčių inžineriniai statiniai;

26.2.5. **P.3** pastatai, kuriuose lankytojų skaičius didesnis negu aptarnaujančio personalo:

26.2.6. **P.3.1** prekybos paskirties pastatai [8.10];

26.2.7. **P.3.2** maitinimo paskirties pastatai [8.10];

26.2.8. **P.3.3** transporto paskirties pastatai [8.10];

26.2.9. **P.3.4** gydymo paskirties pastatai [8.10], išskyrus miegamuosius korpusus;

26.2.10. **P.3.5** paslaugų paskirties pastatai [8.10];

26.2.11. **P.3.6** sporto paskirties pastatai [8.10] be tribūnų žiūrovams;

26.3. **P.4** pastatai, kuriuose žmonės būna konkrečiu paros metu:

26.3.1. **P.4.1** mokslo paskirties pastatai: bendrojo lavinimo, profesinės mokyklos;

26.3.2. **P.4.2** mokslo paskirties pastatai: institutai, mokslinio tyrimo įstaigos, aukštosios mokyklos, laboratorijos (išskyrus gamybines), suaugusiųjų kvalifikacijos kėlimo, darbuotojų tobulinimosi, specializacijos ir pan. įstaigos;

26.3.3. **P.4.3** administracinės paskirties pastatai [8.10];

26.3.4. **P.4.4** specialiosios paskirties (policijos, priešgaisrinių ir gelbėjimo tarnybų) pastatai [8.10];

26.4. **P.5** kitos paskirties pastatai:

26.4.1. **P.5.1** gamybos ir pramonės paskirties pastatai [8.10],

26.4.2. **P.5.2** sandėliavimo paskirties pastatai [8.11]; garažų paskirties pastatai [8.10];

26.4.3. **P.5.3** pagalbinio ūkio paskirties pastatai [8.10]; kitos (fermų, ūkio, šiltnamių, sodų) paskirties pastatai [8.10]; kitos paskirties pastatai [8.10].

27. Gamybinės patalpos ir sandėliai, tarp jų laboratorijos ir dirbtuvės, P1, P2, P3 ir P4 grupių pastatuose priskiriami P5 grupei.

28. P.5.1 ir P.5.2 grupių pastatai bei patalpos pagal pavojingumą gaisro bei sprogimo atžvilgiu ir gaisrinį pavojingumą, atsižvelgiant į juose esančių medžiagų kiekį ir pavojingumo gaisro bei sprogimo atžvilgiu savybes, taip pat į gamybos technologinių procesų ypatumus, skirstomi į A_{sg}, B_{sg}, C_g, D_g, E_g pavojingumo sprogimo bei gaisro atžvilgiu kategorijas (1 priedas), o išoriniai įrenginiai – į A_{sgi}, B_{sgi}, C_{gi}, D_{gi}, E_{gi} pavojingumo sprogimo bei gaisro atžvilgiu kategorijas (2 priedas).

VI. GAISRO APKROVA

29. Statinio, patalpos, gaisrinio skyriaus gaisro apkrova nustatoma įvertinant jos patikimumą ir apskaičiavus galintį išsiskirti šilumos kiekį, sudegus visoms gaisro zonoje esančioms medžiagoms, tarp jų ir statybines konstrukcijas bei jų apdailą.

30. Jeigu statinio atskiro gaisrinio skyriaus apskaičiuota gaisro apkrova didesnė už nustatytą statiniui, tai apkrova nustatoma kiekvienam gaisriniam skyriui atskirai. Į šią sąlygą atsižvelgiama projektuojant už gaisrinio skyriaus ribų esančius konstrukcinius statinio elementus.

31. Skaičiuojant gaisro plėtimosi scenarijų (eigą), vertinami statinio (ar jo dalies) planavimo bei konstrukciniai sprendiniai, statybos produktų (konstrukcijų) degumo charakteristikos, turinčios įtakos gaisro apkrovai.

32. Statinių, gaisrinių skyrių, patalpų gaisro apkrovos kategorija, atsižvelgiant į gaisro apkrovos tankį, nurodyta 3 lentelėje.

3 lentelė

Statinių, gaisrinių skyrių, patalpų gaisro apkrovos kategorijos

Gaisro apkrovos kategorija	Gaisro apkrovos tankis MJ/m^2
1	daugiau kaip 1200
2	nuo 600 iki 1200
3	iki 600

33. 1 ir 2 gaisro apkrovos kategorijų statiniai (patalpos) gali būti priskiriamos vienu laipsniu žemesnei gaisro apkrovos kategorijai, jeigu šiuose statiniuose (patalpose) įrengiama automatinė gaisro gesinimo sistema.

VII. STATINIO ATSPARUMO UGNIAI LAIPSNIS

34. Statiniai, statinių gaisriniai skyriai, atsižvelgiant į jų gaisro apkrovos kategorijas ir jiems statyti panaudotų konstrukcijų atsparumą ugniai, skirstomi į I, II, III atsparumo ugniai laipsnio statinius bei gaisrinius skyrius (4 lentelė).

4 lentelė

Statinių (gaisrinių skyrių) atsparumo ugniai laipsniai

Statinio atsparumo ugniai laipsnis	Gaisro apkrovos kategorija	Leidžiama statinio gaisrinio pavojingumo klasė	Statinio elementų atsparumas ugniai, ne mažesnis kaip (min.)					
			Laikančiosios konstrukcijos (išskyrus perdangas, denginius)	Nelaikančiosios sienos	Aukštų, pastogės patalpų, rūsio perdangos	Denginiai (be pastogių)	Laiptinės	
							Vidinės sienos	Laiptatakiai ir aikštelės
I	1	C0	R 120	EI 30	REI 60	RE 30	REI 120	R 60
	2	C0	R 90	EI 15	REI 45	RE 15	REI 90	R 60
	3	C1	R 60	EI 15	REI 45	RE 15	REI 60	R 45
II		C2	R 45	EI 15	REI 15	RE 15	REI 30	R 15
III		C3	Nenormuojama					

35. Prie statinio laikančiųjų konstrukcijų, gaisro metu užtikrinančių bendrą jo pastovumą ir geometrinį nekintamumą, priskiriama: laikančiosios sienos, rėmai, kolonos, sijos, rygeliai, santvaros, arkos, standumo diafragmos, perdangos, denginių plokštės ir kiti konstrukciniai elementai, skirti atlaikyti išorinių jėgų poveikius.

36. Angų (durų, vartų, langų ir liukų) užpildų atsparumas ugniai nenormuojamas, išskyrus specialius atvejus ir angų užpildus priešgaisrinėse atitvarose.

37. Kai minimalus konstrukcijos atsparumas ugniai nurodytas R15 (RE 15, REI 15), leidžiama naudoti neapsaugotas plienines konstrukcijas, neatsižvelgiant į jų faktinį atsparumą ugniai, jeigu pastate sumontuota automatinė gaisro gesinimo sistema, išskyrus atvejus, kada šių laikančiųjų konstrukcijų atsparumas ugniai mažesnis kaip R8.

38. Jei diegiamos konstrukcinės statinio sistemos, kurių atsparumas ugniai ir (arba) konstrukcijų degumo klasė yra nežinomi, šias charakteristikas būtina nustatyti statinio (pastato) fragmentų gaisriniais bandymais arba skaičiavimais [8.11-8.16]. Pagrindinių konstrukcijų atsparumas ugniai pateiktas Statybos produktų degumo klasių bei atsparumo ugniai sąvade [8.17].

VIII. BENDRIEJI GAISRO PLITIMO RIBOJIMO REIKALAVIMAI

39. Gaisro plitimas statiniuose ribojamas degančio ploto, degimo intensyvumo ir trukmės mažinimo priemonėmis. Tai:

39.1. konstrukciniai ir tūriniai suplanavimo sprendiniai, neleidžiantys pavojingiems gaisro veiksniams susidaryti ir išplisti patalpoje, tarp patalpų, skirtingo gaisrinio pavojingumo patalpų grupių, aukštų ir gaisrinių skyrių, taip pat tarp pastatų;

39.2. B-s1, d0 ir žemesnės klasės statybos produktų, naudojamų statinio (pastato) konstrukcijų išoriniams paviršiams padengti (tarp jų stogams ir fasadams), patalpų bei evakuacijos kelių apdailai, ribojimas;

39.3. technologinių įrenginių sprogumo bei gaisrinio pavojingumo mažinimas statiniuose (pastatuose) ir patalpose;

39.4. aprūpinimas reikiamomis gaisro gesinimo priemonėmis, tarp jų automatinėmis ir mobiliomis;

39.5. veiksmingas gaisro gesinimo priemonių panaudojimas, laiku suveikus gaisro signalizacijai bei pranešimo apie gaisrą sistemoms.

40. I atsparumo ugniai pastatams išorinių sienų apdailai iš lauko draudžiama naudoti žemesnės kaip B-s1, d0 degumo klasės statybos produktus. I atsparumo ugniai P2-P5 grupės pastatų iki 17 m aukščio ir I atsparumo ugniai P1 grupės pastatų iki 25 m aukščio (išskyrus P.1.1 grupės pastatus) išorės sienų apdailos fragmentams galima naudoti C-s2, d1 degumo klasės statybos produktus, jei tai sudaro iki 30 % kiekvienos atskiros išorės sienos (fasado) bendro ploto, ir D – s2, d2 degumo klasės statybos produktus – iki 15 % kiekvienos atskiros išorės sienos (fasado) bendro ploto.

41. I atsparumo ugniai P2-P5 grupės pastatų iki 17 m aukščio ir I atsparumo ugniai P1 grupės pastatų iki 25 m aukščio (išskyrus P.1.1 grupės pastatus) išorės sienas (fasadus) galima šiltinti D-s2, d2 degumo klasės statybos produktais, padengiant jas ne plonesniu kaip 6 mm (angokraščiuose – 10 mm) ne žemesnės kaip A1 degumo klasės dangos sluoksniu. Apšiltinimo konstrukcijos darbų technologija turi tenkinti anksčiau išdėstytas sąlygas.

42. Pastatuose naudojamos medinės gegnės ir grebėstai (išskyrus III atsparumo ugniai pastatus) turi būti ne žemesnės kaip D-s2, d2 degumo klasės, o stogai tokiuose pastatuose su pastogėmis turi būti priskiriami B_{ROOF} (t1) degumo klasei.

43. Parenkant statinio (pastato) ir gaisrinių skyrių matmenis, atstumus tarp statinių (pastatų), reikia atsižvelgti į statinio (pastato) atsparumo ugniai laipsnį, paskirtį, naudotojų skaičių, gaisrinės apkrovos tankį, taip pat į naudojamų gaisrinės saugos ir gelbėjimo priemonių veiksmingumą, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos (komandos) dislokacijos vietą, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos (komandos) technines galimybes, galimus ekonominius ir ekologinius padarinius kilus gaisrui.

44. Automatinės gaisro gesinimo ir gaisro signalizacijos sistemos įrengiamos vadovaujantis RSN 138-92* reikalavimais [8.6].

IX. GAISRO PLITIMO RIBOJIMAS GAISRINIAME SKYRIUJE

45. Siekiant apriboti gaisro plitimą bei pavojingus gaisro veiksnius, užtikrinti saugų žmonių išėjimą iš gaisro apimto pastato, palengvinti ugniagesių atliekamus gelbėjimo ir gesinimo veiksmus bei sumažinti gaisro padaromą žalą, pastatai bendruoju atveju turi būti suskirstyti į gaisrinius skyrius. Gaisrinio skyriaus maksimalus plotas F_g nustatomas pagal Reglamento 3 priedą.

46. Skirtingos paskirties statinių (pastatų) dalys ir patalpos tarpusavyje turi būti atskirtos nustatyto atsparumo ugniai ir konstrukcijų degumo klasės atitvarinėmis konstrukcijomis arba priešgaisrinėmis užtvaromis. Reikalavimai tokioms atitvarinėms konstrukcijoms bei priešgaisrinėms užtvaroms nustatomi atsižvelgiant į patalpų paskirtį, gaisro apkrovos tankį, pastato atsparumo ugniai laipsnį bei konstrukcijos degumo klasę.

47. Statinio (pastato) dalyse, kuriose gesinti gaisrą yra kur kas sunkiau, t. y. techninėse patalpose ir aukštuose, rūsiuose, cokoliniuose aukštuose ir kitose pastato dalyse turi būti įrengtos papildomos degimo ploto, intensyvumo ir trukmės sumažinimo priemonės [8.3], [8.6].

48. Patalpos, kuriose naudojamos degiosios dujos, įrengiamos vadovaujantis STR 2.08.01:2000 [8.5].

X. GAISRO PLITIMO RIBOJIMAS IŠ GAISRINIO SKYRIAUS

49. Priešgaisrinės užtvaros yra skirtos gaisro ir degimo produktų plitimui iš patalpos arba gaisrinio skyriaus į kitas patalpas apriboti.

50. Priešgaisrinėms užtvaroms priskiriamos priešgaisrinės sienos, pertvaros, perdangos, denginiai. Priešgaisrinės užtvaros apibūdinamos pagal atsparumą ugniai ir gaisrinį pavojingumą.

51. Priešgaisrinės užtvaros atsparumas ugniai nustatomas remiantis jos elementų atsparumu ugniai:

51.1. užtveriančios dalies;

51.2. konstrukcijų, užtikrinančių užtvaros pastovumą;

51.3. konstrukcijų, į kurias užtvara remiasi;

51.4. tvirtinimo mazgų.

52. Konstrukcijų, užtikrinančių užtvaros pastovumą, taip pat konstrukcijų, į kurias užtvara remiasi, tvirtinimo tarp jų mazgų atsparumas ugniai pagal gebą R turi būti ne mažesnis už reikalaujamą priešgaisrinės užtvaros užtveriančios dalies atsparumą ugniai.

53. Priešgaisrinės užtvaros degumo klasė nustatoma pagal jos užtveriančios dalies su tvirtinimo mazgais ir konstrukcijų, užtikrinančių užtvaros pastovumą, degumo klasę.

54. Priešgaisrinės užtvaros, atsižvelgiant į užtveriančios dalies atsparumą ugniai, skirstomos į tipus, nurodytus 5 lentelėje, atsižvelgiant į užpildą angų užtvarose (6 lentelė) ir į užtvarų angose įrengtus tambūrus-šliuzus (7 lentelė). Tambūrų-šliuzų pertvaros ir perdangos turi būti priešgaisrinės.

55. Priešgaisrinių užtvarų konstrukcijos turi būti K0 tipo. Atskirais atvejais 2-4 tipo priešgaisrinėms užtvaroms leidžiama naudoti K2 tipo konstrukcijas.

5 lentelė

Priešgaisrinių užtvarų tipai, atsižvelgiant į užtveriančios dalies atsparumą ugniai

Priešgaisrinės užtvaros pavadinimas	Priešgaisrinės užtvaros tipas	Priešgaisrinės užtvaros atsparumas ugniai (ne žemesnis kaip)	Angų užpildymo tipas (ne žemesnis kaip)	Tambūro-šliuzo tipas (ne žemesnis kaip)
Siena	1	REI 180	1	1
	2	REI 45	2	2
Pertvara	1	EI 45	2	1
	2	EI 15	3	2
Perdanga	1	REI 180	1	1
	2	REI 60	2	1
	3	REI 45	2	1
	4	REI 15	3	2

6 lentelė

Priešgaisrinių užtvarų tipai, atsižvelgiant į užpildą angų užtvarose

Angų priešgaisrinėje užtvaroje tipo pavadinimas	Angų priešgaisrinėje užtvaroje užpildymo tipas	Atsparumas ugniai (ne žemesnis kaip)
Durys, vartai, liukai, vožtuvai	1	EI 60
	2	EI 30
	3	EI 15
Langai	1	EW 60
	2	EW 30
	3	EW 15
Užuolaidos	1	EI 60

7 lentelė

Priešgaisrinių užtvarų tipai, atsižvelgiant į užtvarų angose įrengtus tambūrus-šliuzus

Tambūro-šliuzo tipas	Tambūro-šliuzo elementų tipas (ne žemesnis kaip)		
	Pertvaros	Perdangos	Angų užpildai
1	1	3	2
2	2	4	3

56. Priešgaisrinės sienos, dalijančios pastatą į gaisrinius skyrius, turi būti sumontuotos per visą pastato aukštį ir neleisti gaisrui išplisti į gretimą gaisrinį skyrių, sugriuvus pastato konstrukcijoms iš gaisro židinio pusės.

57. Priešgaisrinės sienos turi iškilti ne mažiau kaip 60 cm virš stogo, jeigu bent vienas (išskyrus stogo dangą) denginio ar stogo konstrukcijos elementas yra D-s2, d2 ar žemesnės degumo

klasės ir 30 cm – C-s2, d1 ar žemesnės degumo klasės. Priešgaisrinės sienos iškilimas virš stogo nebūtinas, jeigu minėtos degumo klasės stogo konstrukcijos elementai (taip pat ir stogo danga) apribojami ne žemesnės kaip A2-s1, d0 degumo klasės statybos produktais po 1 m į abi puses nuo ugniasienės arba pastogės ar denginio konstrukcijose naudojami tik ne žemesnės kaip A2-s1, d0 statybos produktai ar stogas priskiriamas B_{ROOF} (t1) degumo klasei.

58. Jeigu pastato išorinės sienos yra iš žemesnės kaip B-s1, d0 degumo klasės statybos produktų, priešgaisrinė siena turi perkirsti ir šias sienas bei išsikišti ne mažiau kaip 30 cm už kertamos sienos išorinės plokštumos. Kai pastato sienos yra iš ne žemesnės kaip B-s1, d0 degumo klasės statybos produktų, tačiau turi ištisinius (juostinius) langus, ugniasienė juos turi kirsti, tačiau nebūtinai išsikišti už sienos išorinės plokštumos.

59. Priešgaisrinės perdangos prie išorinių sienų iš A1 ir A2 degumo klasių statybos produktų turi būti sandariai priglaustos. Jeigu išorinėmis sienomis ar langais, esančiais perdangos aukštyje, gali plisti ugnis, priešgaisrinė perdanga turi atskirti tokias sienas ir langus.

60. Priešgaisrine siena, atskiriant sublokuotus skirtingo aukščio ir pločio pastatus, statoma pagal aukštesnio ir platesnio pastato matmenis. Langus, duris ir vartus leidžiama įrengti priešgaisrinės sienos išorinėje dalyje, nenormuojant jų atsparumo ugniai, jeigu jie yra ne žemiau kaip 8 m vertikaliai nuo sublokuoto pastato stogo ir ne arčiau kaip 4 m horizontaliai.

61. Kampu sublokuoti pastatai atskiriami priešgaisrine siena taip, kad vieno pastato dalys iš B-s1, d0 ar žemesnės degumo klasės statybos produktų būtų izoliuotos nuo kito arba pakeistos dalimis iš A1 ar A2 degumo klasių statybos produktų 4 m atstumu. Jei pastatų sienose yra langai, durys, vartai mažesniu kaip 4 m atstumu tarp atskiriamų priešgaisrine siena pastatų, langų, durų ir vartų atsparumas ugniai turi būti ne mažesnis kaip EI 30.

62. Gaisro metu angos priešgaisrinėse užtvarose turi būti uždarytos. Langai turi būti neatidaromi, o durys, vartai, liukai ir vožtuvai – turėti savaiminio uždarymo mechanizmus bei sandarinančius tarpiklius. Durys, vartai, liukai ir vožtuvai, kurie eksploatuojami atidaryti, turi būti su automatiniais uždarymo įrenginiais.

63. Bendras angų plotas priešgaisrinėse užtvarose, išskyrus lifto šachtų pertvaras, neturi viršyti 25 % užtvaros ploto.

64. Priešgaisrinėse užtvarose, skiriančiose A_{sg} ar B_{sg} pavojingumo sprogimo bei gaisro atžvilgiu kategorijų patalpas nuo kitų kategorijų patalpų, koridorių, laiptinių ir liftų holų, turi būti įrengti tambūrai-šliuzai, kuriuose nuolat būtų sudarytas papildomas oro slėgis [8.3]. Įrengti bendrus tambūrus-šliuzus dviem ar daugiau patalpų draudžiama.

65. Jei nėra galimybės įrengti tambūrus-šliuzus priešgaisrinėse užtvarose, skiriančiose A_{sg} ar B_{sg} pavojingumo sprogimo bei gaisro atžvilgiu kategorijų patalpas nuo kitų patalpų arba durų, vartų, liukų ir vožtuvų, tuomet priešgaisrinėms užtvaroms, skiriančioms C_g pavojingumo sprogimo bei gaisro atžvilgiu kategorijos patalpas nuo kitų patalpų, būtina numatyti kompleksą priemonių, užkertančių kelią gaisrui plisti, susidaryti sprogioms degiųjų dujų koncentracijoms, lengvai užsiliepsnojančių ir degių skysčių garams, dulkėms, pluoštui prasiskverbti į gretimus aukštus ir patalpas. Šios priemonės turi užtikrinti ne žemesnį apsaugos laipsnį, negu įrengiant tambūrus-šliuzus, ir įstatymų nustatyta tvarka turi būti suderintos su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu.

66. Priešgaisrinės užtvaros angose, kurių negalima uždaryti priešgaisrinėmis durimis (vartais), skirtomis susisiekti tarp gretimų C_g, D_g ar E_g pavojingumo sprogimo bei gaisro atžvilgiu kategorijų patalpų, leidžiama įrengti atvirus tambūrus-šliuzus su automatiniais gaisro gesinimo įrenginiais.

67. Angų priešgaisrinių užtvarų užpildams naudojamų statybos produktų degumo klasė turi būti ne žemesnė kaip A2-s1, d0.

68. Durims, vartams, langams, vožtuvams priešgaisrinėse užtvarose leidžiama naudoti statybos produktus, kurių degumo klasė ne žemesnė kaip E, tačiau jie turi būti apsaugoti ne mažesnio kaip 4 mm storio ir ne žemesnės kaip A2-s1, d0 degumo klasės statybos produktais.

69. Tambūro-šliuzo durys, vartai ir vožtuvai priešgaisrinėse užtvarose iš patalpų pusės, kuriose nenaudojamos ir nelaikomos degiosios dujos, skysčiai ir medžiagos, taip pat nevyksta

procesai, kurių metu išsiskirtų degios dulkės, turi būti be tuštumų iš ne mažesnio kaip 40 mm storio ir ne žemesnės kaip E degumo klasės statybos produktų.

70. Liftų šachtų ir liftų mašinų skyrių atitvarinės konstrukcijos (išskyrus įrengtas ant stogo), taip pat kanalų, šachtų ir nišų, skirtų komunikacijoms tiesti, atitvarinės konstrukcijos turi atitikti 1-ojo tipo priešgaisrinėms pertvaroms ir 3-iojo tipo priešgaisrinėms perdangoms keliamus reikalavimus.

71. Jei nėra galimybės anksčiau nurodytų liftų šachtų pertvarose įrengti priešgaisrines duris, būtina įrengti tambūrus-šliuzus arba holus su 1-ojo tipo priešgaisrinėmis pertvaromis ir 3-iojo tipo priešgaisrinėmis perdangomis, arba specialius ekranus, automatiškai uždarančius liftų šachtų durų angas, kilus gaisrui. Tokie ekranai turi būti iš ne žemesnės kaip A2 degumo klasės statybos produktų, o jų atsparumas ugniai – ne mažesnis kaip EI 45.

72. Pastatuose su neuždūmijamomis laiptinėmis turi būti įrengta liftų šachtų, prie išėjimų, iš kurių nėra tambūrų, – šliuzų su papildomu oro slėgio sudarymu automatinė priešdūminė apsauga.

73. Šiukšlių išmetimo vamzdis ir liukas turi būti pagamintas iš statybos produktų, kurių degumo klasė ne žemesnė kaip A2-s1, d0. Liukų dangčiai turi būti su sandarinančiomis tarpinėmis.

74. Laiptai, vedantys į pirmo aukšto patalpas iš rūsio arba cokolinio aukšto, kurio patalpose naudojamos arba laikomos degiosios medžiagos, turi būti atitverti 1-ojo tipo priešgaisrinėmis pertvaromis ir įrengtas tambūras-šliuzas, kuriame kilus gaisrui būtų sudaromas papildomas oro slėgis.

75. P2, P3, P4 grupių pastatuose išėjimus į pirmą aukštą iš vestibiulio, drabužinių, rūkyklų ir sanitarinio mazgo, esančių rūsyje arba cokoliniame aukšte, leidžiama įrengti be tambūro-šliuzo.

76. Patalpa, kurioje įrengti 2-ojo tipo laiptai, turi būti atskirta nuo besiribojančių su ja koridorių ir kitų patalpų 1-ojo tipo priešgaisrinėmis pertvaromis. Šias patalpas leidžiama neatskirti tais atvejais, kai:

76.1. visame pastate įrengta automatinė gaisro gesinimo sistema;

76.2. pastatas ne aukštesnis kaip 9 m, o aukšto plotas – ne didesnis kaip 300 m^2.

77. Rūsyje ir cokoliniame aukšte, kai jame yra įrengtos C_g pavojingumo gaisro atžvilgiu patalpos, prieš liftus reikia įrengti 1-ojo tipo tambūrus-šliuzus, kuriuose kilus gaisrui būtų sudaromas papildomas oro slėgis.

78. Priešgaisrinių sienų ir 1-ojo tipo perdangų neturi kirsti kanalai, šachtos ir degiųjų dujų, dulkių, dulkių bei oro mišinių, skysčių ir kitų medžiagų transportavimo vamzdynai.

79. Tose priešgaisrinių užtvarų vietose, kuriose jas kerta kanalai, šachtos ir kitų medžiagų, išskyrus 78 punkte paminėtas, vamzdynai, būtina įrengti automatinius degimo produktų plitimą kanalais, šachtomis ir vamzdynais sulaikančius įrenginius.

XI. GAISRO PLITIMO RIBOJIMAS PASTATO KONSTRUKCIJŲ ELEMENTAIS IR PAVIRŠIAIS

80. Statinių konstrukcijoms ir (arba) jų apdailai būtina naudoti tokius statybos produktus, kurie nedidintų statinio gaisrinio pavojingumo.

81. Vidinių sienų, lubų ir grindų paviršiams įrengti naudojami statybos produktai turi tenkinti reikalavimus, pateiktus 8 lentelėje.

8 lentelė

Statybos produktų, naudojamų vidinių sienų, lubų ir grindų paviršiams įrengti, degumo klasės

Patalpų paskirtis (pastatuose)	**Konstrukcijos**	**Statinio (pastato) atsparumo ugniai laipsnis**		
		I	**II**	**III**
		Statybos produktų degumo klasės		
Evakuacijos keliai	Sienos ir lubos	A2-s1, d0 [3)]	B-s1, d0	B-s1, d0

	Grindys	D_{FL}-s1	D_{FL}-s1	D_{FL}-s1
Gyvenamosios patalpos	Sienos ir lubos	D-s2, d2 [1)]	B-s1, d0 [2)]	D-s2, d2 [1)]
	Grindys	-	-	-
Laikinojo apgyvendinimo patalpos	Sienos ir lubos	D-s2, d2 [1)]	B-s1, d0 [2)]	D-s2, d2 [1)]
	Grindys	-	-	-
Administracinės, įstaigų patalpos	Sienos ir lubos	B-s1, d0	B-s1, d0	D-s2, d2
	Grindys	D_{FL}-s1	D_{FL}-s1	-
Žiūrovų salės, kultūros, gyventojų aptarnavimo įmonių patalpos	Sienos ir lubos	B-s1, d0	B-s1, d0	D-s2, d2
	Grindys	B_{FL}-s1	B_{FL}-s1	D_{FL}-s1
Gamybos ir sandėliavimo patalpos A_{sg}, B_{sg} kategorijų	Sienos ir lubos	B-s1, d0	B-s1, d0	B-s1, d0
	Grindys	$A2_{FL}$- s1	$A2_{FL}$- s1	$A2_{FL}$- s1
Gamybos ir sandėliavimo patalpos C_g, D_g, E_g kategorijų	Sienos ir lubos	D-s2, d2	B-s1, d0	D-s2, d2
	Grindys	D_{FL}-s1	D_{FL}-s1	-
Eksploatuojamos palėpės	Sienos ir lubos	B-s1, d0	B-s1, d0	D-s2, d2
	Grindys	$A2_{FL}$- s1	D_{FL}-s1	D_{FL}-s1
Neeksploatuojamos palėpės ir žemų palėpių erdvės bei tuščios patalpos	Sienos ir lubos	B-s1, d0	D-s2, d2	-
	Grindys	D_{FL}-s1	D_{FL}-s1	-
Rūsiai bei techninio aptarnavimo patalpos	Sienos ir lubos	C-s2, d1	B-s1, d0	B-s1, d0
	Grindys	D_{FL}-s1	D_{FL}-s1	D_{FL}-s1
	Šildymo įrenginių patalpų grindys	$A2_{FL}$- s1	$A2_{FL}$- s1	$A2_{FL}$- s1
Vidiniai koridoriai gyvenamuosiuose, administraciniuose bei įstaigų patalpose, kurie nepriskiriami prie evakuacinių	Sienos ir lubos	B-s1, d0	B-s1, d0	B-s1, d0
	Grindys	D_{FL}-s1	D_{FL}-s1	-
Saunos (pirtys)	Sienos ir lubos	D-s2, d2	D-s2, d2	D-s2, d2
	Grindys	-	-	-

PASTABOS:

[1)] Sienų paviršiai iki 15 % kiekvieno paviršiaus, plokštumos ploto atskirai gali būti dengiami statybos produktais, kuriems degumo reikalavimai nekeliami.

[2)] Sienų paviršiai iki 30 % kiekvieno paviršiaus, plokštumos ploto atskirai gali būti dengiami D-s2, d2 degumo klasės statybos produktais.

[3)] Sienų paviršiai iki 30 % kiekvieno paviršiaus, plokštumos ploto atskirai gali būti dengiami B-s1, d0 degumo klasės statybos produktais.

„-“ reikalavimai nekeliami.

82. Gaisro plitimas gali būti ribojamas žemesnės degumo klasės statybos produktus, naudojamus statinio konstrukcijoms (išorinėms ir vidinėms), dengiant mažesnio gaisrinio pavojingumo statybos produktais.

83. Ugnis neturi plisti pastatų konstrukcijų viduje.

84. Konstrukcijos, sudarančios salėse grindų nuolydį, turi atitikti denginiams nustatytus reikalavimus.

85. Nustatyto atsparumo ugniai ir gaisrinio pavojingumo atitvarinių konstrukcijų vietos, pro kurias eina kabeliai, ortakiai ir vamzdynai, neturi sumažinti pačiai konstrukcijai keliamų gaisrinių reikalavimų.

86. Jei statybos produktų gaisrinis pavojingumas yra mažinamas, panaudojant papildomas atsparumą ugniai didinančias ar degumo grupę aukštinančias dangas ar antipirenus, minėtų dangų ir antipirenų techniniuose reikalavimuose turi būti nurodytas jų keitimo arba atnaujinimo

periodiškumas, atsižvelgiant į eksploatavimo sąlygas, bei, joms netekus savo savybių, turi būti nedelsiant keičiamos arba atnaujinamos. Draudžiama jas naudoti tose vietose, kur nėra galimybės jų periodiškai keisti arba atnaujinti.

87. Ugniai atsparių statybos produktų, naudojamų statybos produktų gaisriniam pavojingumui sumažinti, atitiktis normatyviniams reikalavimams turi būti įvertinta bandymais, skirtais statybos produktų gaisrinio pavojingumo grupėms nustatyti pagal atitinkamą standartą.

88. Ugniai atsparūs statybos produktai, naudojami statybinių konstrukcijų atsparumui ugniai padidinti, taip pat turi būti įvertinti bandymais.

89. Pakabinamosios lubos, naudojamos perdangų ir denginio atsparumui ugniai padidinti, turi atitikti perdangoms ir denginiams keliamus reikalavimus jų atsparumui ugniai. Šioms pakabinamosioms luboms nekeliamas gebos išlaikyti apkrovas kriterijaus R reikalavimas.

90. Priešgaisrinės pertvaros, skiriančios patalpas su pakabinamosiomis lubomis, turi atskirti erdvę tarp jų ir perdangos (denginio). Erdvėje virš pakabinamųjų lubų negalima tiesti vamzdynų ir kanalų, skirtų degiosioms dujoms, dulkėms, skysčiams ir kitoms medžiagoms transportuoti.

91. Pakabinamųjų lubų neleidžiama įrengti A_{sg} ir B_{sg} pavojingumo sprogimo bei gaisro atžvilgiu kategorijų patalpose.

XII. GAISRO PLITIMO RIBOJIMAS Į GRETIMUS PASTATUS

92. Gaisro plitimas į gretimus pastatus ribojamas, užtikrinant saugius atstumus tarp pastatų, nustatomus pagal atitinkamus teritorijų planavimo normatyvinius dokumentus.

93. Jei atstumas tarp pastatų yra mažesnis už reikalaujamą, gaisro plitimas ribojamas konstrukcinėmis priemonėmis.

94. Reikalavimai priešgaisrinėms sienoms (ekranams) tarp atskirų ir sublokuotų pastatų pateikti 9 lentelėje. Šių ekranų matmenys turi būti ne mažesni už didesniojo pastato išorinius matmenis. Priešgaisrinės sienos turi būti iš ne žemesnės kaip A1 degumo klasės statybos produktų.

9 lentelė

Priešgaisrinės sienos atsparumas ugniai

	Statinio (pastato) atsparumo ugniai laipsnis				
	I			**II**	**III**
	Gaisro apkrovos kategorija				
	1	**2**	**3**		
Priešgaisrinės sienos atsparumas ugniai EI-M (ne mažesnis kaip)	240	180	120	120	60

XIII. ŽMONIŲ EVAKUACIJA IŠ PATALPŲ IR PASTATŲ

95. Žmonių saugumas evakuacijos keliuose užtikrinamas planinėmis, ergonominėmis, konstrukcinėmis, inžinerinėmis techninėmis ir organizacinėmis priemonėmis.

96. Evakuacijos keliai pastate turi užtikrinti saugią žmonių evakuaciją (evakavimą) iš patalpų. Nustatant evakuacijos kelių apsaugą, turi būti užtikrinta saugi žmonių evakuacija (evakavimas), atsižvelgiant į evakuacijos kelią išeinančių patalpų paskirtį, evakuojamųjų skaičių, pastato atsparumo ugniai laipsnį, konstrukcijų gaisrinio pavojingumo klasę ir evakuacinių išėjimų iš aukšto ir pastato skaičių.

97. Išėjimai yra evakuaciniai, jei jie veda iš patalpų:

97.1. pirmame aukšte tiesiai į lauką arba koridoriumi, vestibiuliu, laiptine į lauką;

97.2. bet kuriame aukšte (išskyrus pirmą) koridoriumi, eksploatuojamu stogu į laiptinę arba tiesiai į ją (tarp jų per holą). Išėjimas iš laiptinės turi būti tiesiai į lauką arba per vestibiulį, atskirtą nuo koridorių pertvaromis ir durimis;

97.3. į gretimą tame pat aukšte esančią gaisro ir sprogimo atžvilgiu nepavojingą patalpą, turinčią anksčiau nurodytus išėjimus.

98. Įrengiant evakuacinius išėjimus per dvi laiptines į bendrą vestibiulį, viena iš laiptinių be išėjimo į vestibiulį privalo turėti tiesioginį išėjimą į lauką. Išėjimus į lauką leidžiama įrengti per tambūrus.

99. Iš kiekvieno pastato aukšto turi būti ne mažiau dviejų evakuacinių išėjimų. Iš antro bei aukštesnių aukštų evakuaciniai išėjimai įrengiami per dvi atskirose šachtose esančias laiptines. Evakuaciniai išėjimai turi būti atitolę vienas nuo kito. Minimalus atstumas tarp labiausiai nutolusių išėjimų iš patalpos (l) nustatomas pagal formulę:

$$l \geq 1{,}5\sqrt{P}$$, kur P – patalpos perimetras.

100. Įrengiant du evakuacinius išėjimus, kiekvienas iš jų turi užtikrinti saugią visų patalpoje, aukšte ar pastate esančių žmonių evakuaciją. Esant daugiau kaip dviem evakuaciniams išėjimams, saugi visų žmonių, esančių patalpoje, aukšte ar pastate evakuacija turi būti užtikrinama visais evakuaciniais išėjimais, atskirai neįvertinant kiekvieno iš jų.

101. Ne mažiau dviejų evakuacinių išėjimų turi būti:

101.1. iš P.1.1 grupės patalpų, kuriose vienu metu gali būti daugiau kaip 10 žmonių;

101.2. iš rūsyje ar cokoliniame aukšte įrengtų patalpų, kuriose vienu metu gali būti daugiau kaip 15 žmonių;

101.3. iš patalpų, kuriose vienu metu gali būti daugiau kaip 50 žmonių;

101.4. iš P.5 grupės A_{sg} ir B_{sg} kategorijų patalpų, kai skaitlingiausioje pamainoje dirba daugiau kaip 5 žmonės ir C_g kategorijos – daugiau kaip 25 žmonės, arba patalpos plotas yra didesnis kaip 1000 m^2;

101.5. iš atviros aikštelės P.5 grupės patalpose, skirtos įrangos aptarnavimui ir kai aikštelės ar antresolės grindų plotas didesnis kaip 100 m^2 – A_{sg} ir B_{sg} kategorijų patalpoms ir didesnis kaip 400 m^2 – kitos sprogimui ar gaisrui kilti pavojingumo kategorijos patalpoms.

102. P.1.3 grupės pastatuose įrengti butai per du aukštus (lygius), kai buto viršutinio lygio patalpų grindys yra 18 m aukštyje nuo žemės lygio, evakuaciniai išėjimai rengiami iš kiekvieno buto lygio.

103. Ne mažiau dviejų evakuacinių išėjimų iš kiekvieno pastato aukšto turi būti įrengiama šių grupių pastatuose:

103.1. P.1.1; P.1.2; P.2.1; P.2.2; P.3; P.4;

103.2. P1.3 – kai bendras butų plotas aukšte, o sekcijinio tipo pastatams – sekcijos aukšte, – viršija 500 m^2; esant mažesniam plotui (kai iš kiekvieno pastato aukšto įrengtas tik vienas evakuacinis išėjimas) kiekvienas butas, iki kurio grindų lygio nuo žemės paviršiaus lygio yra daugiau kaip 15 m, be evakuacinio išėjimo turi turėti ir avarinį išėjimą.

104. Leidžiama vieną evakuacinį išėjimą įrengti iš dviejų aukštų P.1.2; P.3; ir P.4.3 grupių pastatų, kai pastato aukštis iki antro aukšto grindų nuo žemės lygio yra ne didesnis kaip 6 m, o žmonių skaičius aukšte yra ne didesnis kaip 20.

105. Išėjimai, neatitinkantys reikalavimų, keliamų evakuaciniams išėjimams, gali būti vertinami kaip avariniai, siekiant padidinti žmonių saugumą gaisro metu. Avariniai išėjimai nevertinami kaip evakuaciniai gaisro metu.

106. Avariniais išėjimais yra:

106.1. išėjimas į atvirą balkoną arba lodžiją su ne mažesnio kaip 1,2 m pločio aklinu tarpsieniu nuo balkono (lodžijos) krašto iki lango angos, arba ne mažiesniu kaip 1,6 m pločio tarpsieniu tarp langų, esančių balkono (lodžijos) sienoje;

106.2. išėjimas į atvirą ne siauresnį kaip 0,6 m pločio perėjimą į priblokuotą P1.3 klasės pastatų sekciją arba į priblokuotą atskirą gaisrinį skyrių per oro zoną;

106.3. išėjimas į balkoną arba lodžiją, turinčią kopėčias, jungiančias skirtinguose aukštuose esančius balkonus arba lodžijas;

106.4. išėjimas ant I atsparumo ugniai laipsnio pastato eksploatuojamo stogo arba B_{ROOF} stogo per langą, duris arba liuką, kurių išmatavimai turi būti ne mažesni, kaip nurodyta 108 punkte.

107. Evakuacinių išėjimų iš pastato skaičius turi būti ne mažesnis kaip evakuacinių išėjimų iš bet kurio aukšto skaičius.

108. Leidžiama įrengti vieną išėjimą iš patalpos, įrengtos rūsyje ar cokoliniame aukšte, kai jos plotas neviršija 300 m^2 ir joje nuolat būna ne daugiau kaip 5 žmonės. Kai patalpoje būna nuo 6 iki 15 žmonių, leidžiama numatyti antrą išėjimą vertikaliomis kopėčiomis pro 0,6x0,8 m dydžio liuką arba 0,75x1,5 m dydžio pritaikytą išlipti langą.

109. Išėjimai iš rūsio ir cokolinio aukšto turi būti tiesiai į lauką.

110. Evakuacijos keliuose grindys turi būti lygios, o slenksčiai gali būti tik durų angose. Durų angoje esančio slenksčio aukštis turi būti ne didesnis kaip 15 cm. Leidžiamas grindų aukščių skirtumas – ne mažesnis kaip 45 cm, įrengiant ne mažiau kaip 3 pakopas. Evakuacijos keliuose grindų nuolydis leidžiamas ne didesnis kaip 1:6.

111. Bendro naudojimo koridoriuose neleidžiama įrengti sieninių spintų, išskyrus spintas inžinerinėms sistemoms ir gaisriniams čiaupams.

112. Evakuaciniuose keliuose draudžiama rengti sraigtinius laiptus, siaurėjančias pakopas, stumdomas, praskečiamas ir pakeliamas duris bei vartus, sukamąsias duris ir turniketus.

113. Vestibiulyje leidžiama įrengti sarginę, atvirą rūbinę ir prekybos kioskus.

114. Laiptinėse draudžiama įrengti bet kokios kitos paskirties patalpas, pramoninį dujotiekį ir garotiekį, vamzdžius degiems skysčiams, elektros kabelius ir laidus (išskyrus elektros instaliaciją laiptinėms ir koridoriams apšviesti), išėjimus iš keltuvų ir krovininių liftų, vamzdžius šiukšlėms pašalinti, taip pat įrenginius, išsikišančius už sienos plokštumos žemiau kaip 2,2 m nuo laiptų aikštelių ir jų pakopų. Laiptinėse, kurių aukštis nuo žemės paviršiaus iki viršutinio aukšto grindų mažesnis kaip 26,5 m, leidžiama įrengti vamzdžius šiukšlėms pašalinti ir elektros instaliaciją butams apšviesti bei ne daugiau kaip 2 keleivinius liftus, nusileidžiančius ne žemiau pirmo aukšto. Neuždūminamose laiptinėse liftus įrengti draudžiama.

115. Durys evakuaciniuose išėjimuose turi atsidaryti evakuacijos kryptimi. Leidžiama projektuoti duris, atidaromas į patalpų vidų, jei jose nuolat būna ne daugiau kaip 15 žmonių, sandėliams, kurių plotas ne didesnis kaip 200 m^2, išėjimui ant stogo, kai durys nėra skirtos žmonių evakuacijai, taip pat duris į vonias, tualetus bei lodžijas ir balkonus, jei pastarieji nenaudojami patekti į neuždūmijamą laiptinę.

116. Evakuaciniuose keliuose durys turi būti ne žemesnės kaip 2 m. Rūsio, cokolinio, techninio aukšto ir kitų patalpų, kuriose nuolat nebūna žmonių, durų ir praėjimų aukštį leidžiama sumažinti iki 1,9 m, o pastogės ir vedančias ant stogo duris – iki 1,5 m.

117. Evakuacinių išėjimų iš pastatų išorinės durys privalo turėti užraktus arba uždarymo mechanizmus, atidaromus iš vidaus.

118. Laiptinių durys į bendro naudojimo koridorius, liftų, holų ir tambūrų durys privalo turėti sandarinančius tarpiklius ir savaiminio užsidarymo mechanizmus. Daugiau kaip 4 aukštų pastatuose šios durys turi būti ištisinės arba įstiklintos armuotu stiklu. Laiptinių ir vestibiulių išorinės durys turi būti ne siauresnės už laiptų plotį. Atidaromos laiptinių durys neturi susiaurinti normatyvinio laiptų ir jų aikštelių pločio.

119. Žmonėms evakuoti skirti laiptai ir laiptinės skirstomi į tipus:

119.1. laiptų tipai:

119.1.1. 1 tipo – vidiniai, įrengti laiptinėse;

119.1.2. 2 tipo – vidiniai atviri;

119.1.3. 3 tipo – išoriniai atviri;

119.2. įprastų laiptinių tipai:

119.2.1. L1 – su įstiklintomis arba atviromis angomis išorinėse sienose kiekviename aukšte;

119.2.2. L2 – natūraliai apšviestos per įstiklintas arba atviras angas denginyje;

119.3. neuždūmijamų laiptinių tipai:

119.3.1. N1 – su įėjimu į laiptinę iš aukšto per išorinę oro zoną atviromis perėjomis. Perėja per oro zoną turi būti neuždūmijama;

119.3.2. N2 – su papildomu oro slėgio sudarymu laiptinėje gaisro metu;

119.3.3. N3 – su išėjimu į laiptinę iš aukšto per tambūrą-šliuzą su papildomu oro slėgiu jame.

120. Laiptų aikštelių plotis turi būti ne mažesnis už laiptų plotį, o aikštelių prieš liftus – ne siauresnis kaip 1,6 m. Tarp laiptatakių turi būti ne mažesni kaip 50 mm tarpai.

121. Eskalatorius reikia projektuoti pagal laiptams nustatytus reikalavimus, įvertinant 119 punkto reikalavimus.

122. I ir II atsparumo ugniai pastatuose leidžiama iš vestibiulio iki antro aukšto projektuoti atvirus laiptus, jei vestibiulis nuo koridoriaus ir gretimų patalpų atskiriamas EI 45 atsparumo ugniai priešgaisrinėmis pertvaromis ir durimis.

123. 3 tipo laiptinės turi būti įrengiamos iš ne žemesnės kaip A2 degumo grupės statybos produktų ir blokuojamos prie aklinų (be langų) pastato sienų, kurių atsparumas ugniai ne mažesnis kaip REI 30. Nuo šių laiptinių iki pastato langų turi būti ne mažesnis kaip 1 m atstumas. Šios laiptinės turi turėti aikšteles evakuacinių išėjimų lygyje, ne mažesnio kaip 1,2 m aukščio apsauginius turėklus. Laiptų nuolydis turi būti ne didesnis kaip 1:1, plotis – ne mažesnis kaip 0,7 m. Išėjimų į šiuos laiptus durys turi atsidaryti iš patalpų vidaus.

124. Laiptinių vidinėse sienose draudžiama įrengti angas (išskyrus duris). Jei laiptinių apšvietimo langai iš stiklo blokų, kiekviename aukšte turi būti numatytos 1,2 m^2 atidaromos orlaidės.

125. Pastatuose su neuždūmijamomis laiptinėmis liftų šachtose reikia numatyti 20-50 Pa papildomą oro slėgį. Išėjimus iš šių šachtų reikia projektuoti per liftų holus, atskirtus nuo gretimų patalpų EI 45 atsparumo ugniai priešgaisrinėmis pertvaromis; šiuo atveju liftų šachtoms priešgaisrines duris įrengti nebūtina.

126. Neuždūmijamos laiptinės pirmame aukšte turi turėti tiesioginį išėjimą į lauką. N1 tipo neuždūmijamos laiptinės su pirmu aukštu gali turėti ryšį tik per išorę arba per zoną, tiesiai susietą su išore.

127. Pastatuose su neuždūmijamomis laiptinėmis būtina numatyti dūmų pašalinimą iš kiekvieno aukšto koridorių, jei pastatas daugiau kaip 30 m aukščio. Pastato koridoriai turi būti kas 60 metrų suskirstyti EI 15 atsparumo ugniai priešgaisrinėmis pertvaromis, nenormuojant durų atsparumo ugniai. Durys tokiose pertvarose privalo turėti sandarinančius tarpiklius ir savaiminio užsidarymo mechanizmus.

128. Balkonai, koridoriai ar galerijos, vedančios į neuždūmijamas laiptines, privalo būti ne siauresni 1,2 m ir turėti 1,2 m aukščio apsauginę tvorelę. Atstumas tarp durų, skiriančių oro zoną ir patalpas, privalo būti ne mažesnis kaip 2,2 m.

129. Į liftus ir kitas mechanizuotas priemones žmonėms pervežti projektuojant evakuacijos kelius neatsižvelgiama. Daugiau kaip 9 aukštų visuomeninės paskirties pastatuose vienas liftas turi būti skirtas ugniagesiams gelbėtojams bei gesinimo įrangai pervežti gaisro metu.

130. Keleivinius liftus, įrengtus laiptinėse, leidžiama atitverti vielos tinklu, armuotu stiklu arba kt., nenormuojant jų atsparumo ugniai. Pastato išorėje įrengtus liftus galima aptverti tik ne žemesnės kaip A2 degumo klasės statybos produktais.

131. Visuomeninės bei gamybinės paskirties pastatuose ir statiniuose, kai juose vienu metu būna daugiau nei 100 žmonių, turi būti įrengta įspėjimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistema. Pranešimo būdas nustatomas atsižvelgiant į pastato paskirtį, tūrinio planavimo ir konstrukcinius ypatumus.

132. Žmonėms gelbėti skirtos priemonės, taip pat evakuacinių išėjimų reikalavimų neatitinkantys išėjimai, organizuojant ir projektuojant evakavimą iš visų patalpų ir pastatų, neįvertinami.

133. Užtikrinant žmonių saugumą, projektuojama pastatų priešdūminė apsauga [8.3].

XIV. GAISRO GESINIMAS IR GELBĖJIMO DARBAI

134. Galimo gaisro gesinimas ir gelbėjimo darbai užtikrinami konstrukcinėmis, tūrinio suplanavimo, inžinerinėmis techninėmis ir organizacinėmis priemonėmis. Prie jų priskiriama:

134.1. gaisrinių pravažiavimų ir privažiavimų kelių gaisrinei technikai, sujungtų su funkciniais pravažiavimais ir privažiavimais, arba specialių kelių įrengimas;

134.2. išorinių gaisrinių laiptų ir lifto, turinčio ugniagesių pervežimo režimą, įrengimas bei specialių autokeltuvų, skirtų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos personalui ir gaisrinei įrangai pakelti į reikiamą aukštą ar ant pastato stogo, įsigijimas;

134.3. priešgaisrinio vandentiekio, sujungto su buitiniu vandentiekiu, arba specialaus vandentiekio, o prireikus, – sausvamzdžių ir gaisrinių (vandens) rezervuarų įrengimas;

134.4. ugniagesių gelbėtojų judėjimo kelių pastato viduje priešdūminė apsauga;

134.5. asmeninės ir kolektyvinės žmonių apsaugos priemonės (esant būtinybei);

134.6. priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, turinčios gaisrinę ir gelbėjimo techniką bei pakankamai ugniagesių, organizavimas, atsižvelgiant į gaisro gesinimo statiniuose, esančiuose padalinio aptarnavimo zonoje, sąlygas ir ypatumus.

135. 10 m ir aukštesniuose pastatuose iki stogo karnizo arba lauko sienos viršaus (parapeto) būtina numatyti išėjimus ant stogo iš laiptinės tiesiogiai arba per pastogę, išskyrus apšiltintą, taip pat 3 tipo laiptais arba išorinėmis gaisrinėmis kopėčiomis.

136. Išėjimų ant stogo skaičius ir jų išdėstymas numatomi, atsižvelgiant į pastato matmenis ir jo paskirtį, bet ne mažiau kaip vienas:

136.1. P1, P2, P3 ir P4 grupių pastatuose su pastogėmis – 100 (ar mažesniam) m pastato ilgiui ir 1000 (ar mažesniam) m^2 pastato sutapdinto stogo plotui;

136.2. gaisrinėmis kopėčiomis P5 grupės pastatuose kas 200 m jų perimetro.

137. Leidžiama neįrengti gaisrinių kopėčių ant pastato pagrindinio fasado, jei pastato plotis ne didesnis kaip 150 m, o priešingoje pagrindiniam fasadui pusėje yra išorės priešgaisrinis vandentiekis su hidrantais.

138. Leidžiama neįrengti išėjimo ant vienaaukščio pastato, kurio stogo dangos plotas ne didesnis kaip 100 m^2.

139. Gaisrui gesinti ir gelbėjimo darbams atlikti įrengiami gaisriniai laiptai (kopėčios) skirstomi į šiuos tipus:

139.1. G1-vertikalūs;

139.2. G2-su nuolydžiu (ne didesniu kaip 6:1).

140. Pastato pastogėse būtina įrengti išėjimus ant stogo stacionariomis kopėčiomis pro ne mažesnius kaip 0,6 x 0,8 m liukus, duris arba langus.

141. Išėjimai iš laiptinių ant stogo arba į pastogę turi būti laiptais su aikštelėmis prieš išėjimus pro 2 tipo ne mažesnes kaip 0,75 x 1,5 m priešgaisrines duris.

142. Iki 15 m aukščio iki kraigo (parapeto) P1, P2, P3 ir P4 pastatuose leidžiama įrengti išėjimus į pastogę arba ant stogo iš laiptinės pro ne mažesnius kaip 0,6 x 0,8 m 2-ojo tipo liukus pritvirtintomis metalinėmis kopėčiomis.

143. Techniniuose aukštuose, techniniuose pogrindžiuose ir techninėse pastogėse praėjimo aukštis turi būti ne žemesnis kaip 1,8 m, pastogėse išilgai pastato – ne žemesnis kaip 1,6 m. Praėjimo plotis turi būti ne mažesnis kaip 1,2 m. Ne ilgesnėse kaip 2 m atkarpose leidžiama praėjimo aukštį sumažinti iki 1,2 m, o plotį – iki 0,9 m.

144. Pastatuose su mansardomis pastoges atitveriančiose konstrukcijose reikia įrengti liukus.

145. Jei stogų aukščiai skiriasi daugiau kaip 1 m, perėjimui nuo vieno stogo ant kito būtina įrengti gaisrines kopėčias. Gaisrines kopėčias įrengti nebūtina, jeigu stogų aukščių skirtumas didesnis kaip 10 m, o kiekviena didesnė kaip 100 m^2 stogo ploto dalis turi atskirą išėjimą ant stogo.

146. Pakilti ant pastatų, kurių aukštis nuo 10 iki 20 m, stogo bei vietose, kur stogų aukščių skirtumas nuo 1 iki 20 m, turi būti naudojamos G1 tipo gaisrinės kopėčios, o pakilti ant aukštesnių nei 20 m pastatų stogų bei vietose, kur stogų aukščių skirtumai didesni kaip 20 m, – G2 tipo gaisrinės kopėčios, kurios turi būti iš A klasės degumo klasės statybos produktų, bei įrengiamos ne arčiau kaip 1 m nuo langų.

147. Tarp laiptų ir laiptų tvorelių turi būti ne mažesnis kaip 75 mm tarpas.

148. Naujai statomuose P.1.1 klasės pastatuose ir visuose kituose pastatuose, aukštesniuose kaip 26,5 m, kiekviename gaisriniame skyriuje reikia įrengti liftus, turinčius ugniagesių pervežimo režimą. Šie liftai įrengiami šachtose su atitveriančiosiomis konstrukcijomis, turinčiomis REI 120 atsparumą ugniai ir EI 60 atsparumo ugniai priešgaisrines duris.

149. Pastatuose, kurių aukštis nuo žemės paviršiaus iki karnizo arba išorinės sienos viršaus (parapeto) didesnis kaip 10 m, o stogo nuolydis – iki 12 proc., taip pat pastatuose, kurių aukštis iki karnizo didesnis kaip 7 m, o stogo nuolydis didesnis kaip 12 proc., būtina ant stogo įrengti ne žemesnę kaip 0,6 m tvorelę. Neatsižvelgiant į pastato aukštį, tvorelė įrengiama ant eksploatuojamų plokščių stogų, balkonuose, lodžijose, išorinėse galerijose, atviruose išoriniuose laiptuose, laiptinių maršuose ir aikštelėse.

150. Įspėjimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistemos reikalavimai pateikti Reglamento 5 priede.

_____

STR 2.01.04:2003
1 priedas

PASTATŲ IR PATALPŲ KATEGORIJOS PAGAL SPROGIMO IR GAISRO PAVOJŲ

1. Pastatai ir patalpos pagal sprogimo ir gaisro pavojų skirstomi į A_{sg}, B_{sg}, C_g, D_g, E_g kategorijas.

2. Pastatų ir patalpų kategorijos pagal sprogimo ir gaisro pavojų nustatomos statinio projekto technologinėje dalyje, atsižvelgiant į patalpoje esančių ar naudojamų technologiniame procese medžiagų gaisrinio pavojingumo rodiklius bei kiekį, technologinių procesų ypatumus.

3. Patalpų kategorijos pagal sprogimo ir gaisro pavojų, atsižvelgiant į jose esančias ar naudojamas medžiagas ir jų charakteristikas, pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė

Patalpos kategorija	**Medžiagų, esančių patalpoje ar naudojamų technologiniame procese, charakteristikos**
A_{sg}	Degios dujos, lengvai užsiliepsnojantys skysčiai, kurių pliūpsnio temperatūra neviršija 28 ^{o}C, kai naudojama jų tiek, kad užsidegus sprogstančiam garų ar dujų ir oro mišiniui patalpoje susidaro didesnis kaip 5 kPa sprogimo momentinis slėgis. Medžiagos, kurios sprogsta ir dega, sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita, kai naudojama jų tiek, kad įvykus sprogimui patalpoje susidaro didesnis kaip 5 kPa sprogimo momentinis slėgis.
B_{sg}	Degios dulkės arba pluoštas, lengvai užsiliepsnojantys skysčiai, kurių pliūpsnio temperatūra viršija 28 ^{o}C, degūs skysčiai, įkaitinti iki ir daugiau jų pliūpsnio temperatūros, degūs skysčiai, kurie avarijos atveju gali sudaryti sprogius aerozolius, kai naudojama jų tiek, kad užsidegus sprogstančiam dulkių ar garų ir oro mišiniui, patalpoje išsivysto didesnis kaip 5 kPa sprogimo momentinis slėgis.
C_g	Degūs ir sunkiai degūs skysčiai, degios ir sunkiai degios kietos medžiagos (taip pat dulkės ir pluoštas); medžiagos, kurios tik dega, sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita, jei patalpa nepriskiriama A_{sg} ir B_{sg}.
D_g	Karštos, įkaitusios, išlydytos nedegios medžiagos; medžiagos, kurias apdorojant išspinduliuojama šiluma, išskiriamos kibirkštys ar liepsna; degios dujos, skysčiai ir kietos medžiagos, kurios naudojamos kaip kuras arba sunaikinamos deginant.
E_g	Nedegios medžiagos ir medžiagos šaltoje būklėje (šaldytuvuose).

4. Visoms gaisrinio skyriaus patalpoms nustatoma bendra kategorija pagal sprogimo ir gaisro pavojų (žr. 2 lentelę).

5. Technologinio proceso ir patalpos, kurioje jis vyksta, kategorija nustatoma vadovaujantis technologinio projektavimo normomis bei normatyviniais statinio saugos ir paskirties dokumentais.

6. Pastatų, kuriuose gali įvykti sprogimas arba gaisras, kategorijos nustatomos pagal 2 lentelėje pateiktus kriterijus.

2 lentelė

Pastatų kategorijos pagal sprogimo ir gaisro pavojų

Pastato ar gaisrinio skyriaus kategorija	**Pastatų ar gaisrinių skyrių kategorijos pagal pavojų kilti sprogimui ir gaisrui nustatymo kriterijai**
A_{sg}	Jei pastate esančių A_{sg} kategorijos patalpų bendras plotas viršija 5 % viso pastato patalpų ploto arba užima daugiau nei 200 m^2. Leidžiama nepriskirti pastato A_{sg} kategorijai, jeigu A_{sg} kategorijos patalpų bendras plotas neviršija 25 % pastato ploto (bet ne didesnis kaip 1000 m^2) ir šiose patalpose įrengiama automatinė gaisro gesinimo sistema.

B_{sg}	Kai pastatas nepriskiriamas A_{sg}, o pastate esančių A_{sg} ir B_{sg} kategorijos patalpų bendras plotas viršija 5 % pastato patalpų ploto arba užima daugiau nei 200 m^2. Leidžiama nepriskirti pastato B_{sg} kategorijai, jeigu A_{sg} ir B_{sg} kategorijos patalpų bendras plotas neviršija 25 % pastato ploto (bet ne didesnis kaip 1000 m^2) ir šiose patalpose įrengiama automatinė gaisro gesinimo sistema.
C_g	Kai pastatas nepriskiriamas A_{sg} ir B_{sg}, o pastate esančių A_{sg}, B_{sg} ir C_g kategorijos patalpų bendras plotas viršija 5 % pastato patalpų ploto arba 10 % pastato patalpų ploto, jei pastate nėra A_{sg} ir B_{sg} kategorijos patalpų. Leidžiama nepriskirti pastato C_g kategorijai, jeigu A_{sg}, B_{sg} ir C_g kategorijos patalpų bendras plotas neviršija 25 % pastato ploto (bet ne didesnis kaip 3500 m^2) ir šiose patalpose įrengiama automatinė gaisro gesinimo sistema.
D_g	Kai pastatas nepriskiriamas A_{sg}, B_{sg} ir C_g, o pastate esančių A_{sg}, B_{sg}, C_g ir D_g kategorijos patalpų bendras plotas viršija 5 % pastato patalpų ploto. Leidžiama nepriskirti pastato D_g kategorijai, jeigu A_{sg}, B_{sg}, C_g ir D_g kategorijos patalpų bendras plotas neviršija 25 % pastato ploto (bet ne didesnis kaip 5000 m^2) ir A_{sg}, B_{sg} ir C_g kategorijos patalpose įrengiama automatinė gaisro gesinimo sistema.
E_g	Kai pastatas nepriskiriamas A_{sg}, B_{sg}, C_g ir D_g ir medžiagos šaltoje būklėje (šaldytuvuose).

STR 2.01.04:2003
2 priedas

IŠORINIŲ ĮRENGINIŲ KATEGORIJOS PAGAL SPROGIMO IR GAISRO PAVOJŲ

1. Išoriniai įrenginiai pagal sprogimo ir gaisro pavojų skirstomi į A_{sgi}, B_{sgi}, C_{gi}, D_{gi}, E_{gi} kategorijas, kurios nustatomos statinio projekto technologinėje dalyje.

2. Išorinio įrenginio kategorija nustatoma pagal 1 lentelėje pateiktus kriterijus.

1 lentelė

Išorinio įrenginio kategorija pagal sprogimo ir gaisro pavojų

Įrenginio kategorija	**Medžiagų, esančių įrangoje ar naudojamų technologiniame procese, charakteristikos ir kiekis**
A_{sgi}	Jei įrangoje yra (laikomos, perdirbamos ar transportuojamos) degios dujos, lengvai užsiliepsnojantys skysčiai, kurių pliūpsnio temperatūra neviršija 28 ^{o}C; medžiagos, kurios sprogsta ir dega, sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita, kai naudojama jų tiek, kad zonos, kurios riba yra garų ar dujų ir oro mišinio apatinė koncentracinė liepsnos plitimo riba, dydis horizontalioje plokštumoje yra daugiau kaip 30 m, ir/arba apskaičiuotas dujų ar garų ir oro mišinio sprogimo momentinis slėgis 30 m atstumu nuo išorinio įrenginio viršija 5 kPa.
B_{sgi}	Jei įrangoje yra (laikomos, perdirbamos ar transportuojamos) degios dulkės arba pluoštas, lengvai užsiliepsnojantys skysčiai, kurių pliūpsnio temperatūra viršija 28 ^{o}C, degūs skysčiai, įkaitinti iki ir daugiau jų pliūpsnio temperatūros, degūs skysčiai, kurie avarijos atveju gali sudaryti sprogius aerozolius, kai naudojama jų tiek, kad zonos, kurios riba yra garų ar dulkių ir oro mišinio apatinė koncentracinė liepsnos plitimo riba, dydis horizontalioje plokštumoje yra daugiau kaip 30 m, ir/arba apskaičiuotas dulkių ar garų ir oro mišinio sprogimo momentinis slėgis 30 m atstumu nuo išorinio įrenginio viršija 5 kPa.
C_{gi}	Jei įrenginys nepriskiriamas A_{sgi} ir B_{sgi} kategorijoms ir įrangoje yra (laikomos, perdirbamos ar transportuojamos) degūs ir sunkiai degūs skysčiai, degios ir sunkiai degios kietos medžiagos (taip pat dulkės ir pluoštas); medžiagos, kurios tik dega, sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita, kai jų naudojama tiek, kad joms užsidegus gaisro židinio šiluminio spinduliavimo srautas 30 m atstumu nuo įrenginio viršija 4 kW/m^2.
D_{gi}	Jei įrangoje yra (laikomos, perdirbamos ar transportuojamos) karštos, įkaitusios ar išlydytos nedegios medžiagos, kurias apdorojant išspinduliuojama šiluma, išskiriamos kibirkštys ar liepsna, taip pat degios dujos, skysčiai ir kietos medžiagos, kurios naudojamos kaip kuras arba sunaikinamos deginant.
E_{gi}	Jei įrangoje yra (laikomos, perdirbamos ar transportuojamos) karštos, įkaitusios ar išlydytos nedegios medžiagos ir/arba normalios būsenos medžiagos ir pagal anksčiau išvardytus kriterijus nepriskiriamos A_{sgi}, B_{sgi}, C_{gi} ir D_{gi} kategorijoms ir medžiagos šaltoje būklėje (šaldytuvuose).

_____

STR 2.01.04:2003
3 priedas

GAISRINIO SKYRIAUS MAKSIMALAUS PLOTO F_g NUSTATYMAS

Kiekvienu atveju atskirai pastato gaisrinio skyriaus maksimalus plotas nustatomas pagal formulę:

$$F_g = F_s \cdot G \cdot \cos(90 K_H),$$

čia:

F_s – sąlyginis gaisrinio skyriaus plotas, nurodytas 1 lentelėje, priklausantis nuo statinio paskirties, m²;

K_H – skaičiuojamojo aukščio koeficientas, **$K_H = H/H_{abs}$;**

H – aukštis nuo gaisrinių mašinų privažiavimo paviršiaus iki pastato aukščiausio aukšto (įskaitant mansardinį) grindų altitudės, m;

H_{abs} – absoliutus pastato aukštis, nurodytas 1 lentelėje, priklausantis nuo statinio paskirties, m;

G – pastato gaisrinės saugos įvertinimo koeficientas, bendruoju atveju priimamas lygus 1.

G koeficientas gali būti didinamas priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai pritarus G_3, G_4, G_5, G_6 ir G_9 dalinių koeficientų reikšmėms. Tokiu atveju koeficientas G nustatomas:

$G = G_1 + \ldots + G_9$, tuo atveju, jeigu yra įvertinamas G_1 koeficientas;

$G = 1 + (G_2 + \ldots + G_9)$, tuo atveju, jeigu G_1 koeficientas neįvertinamas;

čia: $G_1 \ldots G_9$ – objekto gaisrinės saugos įvertinimo daliniai koeficientai, priklausantys nuo pastate įdiegiamų gaisrinės saugos sistemų; jų skaitinės vertės pateiktos 2 lentelėje.

1 lentelė

Sąlyginio gaisrinio skyriaus ploto F_s ir absoliutaus pastato aukščio H_{abs} vertės įvairios paskirties pastatuose

Statinių grupė		Statinio atsparumas ugniai					
		I	II	III	I	II	III
		Sąlyginis gaisrinio skyriaus plotas (F_S), m^2			Pastato aukštis (H_{abs}), m		
P.1 funkcinė grupė							
P.1.1	Vaikų namai Prieglaudos, globos namai Vaikų darželiai, lopšeliai Ligoninių, klinikų, slaugos namų ir kt. miegamieji korpusai	3000	1500	-	10	5	-
P.1.2	Koridorinio tipo bendrabučiai Sekcijinio tipo bendrabučiai Šeimos namai Vienuolynai Specialiųjų įstaigų sveikatos apsaugos pastatai Karinių vienetų pastatai Kalėjimai, pataisos darbų kolonijos Tardymo izoliatoriai Slėptuvės	5000	2000	1000	56	10	5

	Viešbučių paskirties pastatų, gydymo paskirties pastatų [8.10] (sanatorijų, reabilitacijos centrų), poilsio paskirties pastatų [8.10] miegamieji korpusai						
P.1.3	Daugiabučiai gyvenamieji pastatai	5000	2000	1000	56[1]	10	5
P.1.4	Vieno, dviejų butų gyvenamieji pastatai	2200	1200	800	20	10	5
P.2 funkcinė grupė							
P.2.1	Viešųjų pramoginių renginių pastatai	6000	2000	1000	20	10	5
	Bibliotekos						
	Religinės paskirties pastatai						
	Kiti pastatai						
P.2.2	Muziejai						
	Archyvai						
	Parodų, šokių salių bei kiti panašios paskirties pastatai						
P.2.3	P.2.1 paskirties inžineriniai statiniai						
	P.2.2 paskirties inžineriniai statiniai						
P.3 funkcinė grupė							
P.3.1	Parduotuvės	6000	2000	1000	20	10	5
	Parduotuvės-operatorinės						
	Vaistinės						
	Knygynai						
	Prekybos paviljonai						
	Kiti pastatai						
P.3.2	Valgyklos						
	Restoranai						
	Kavinės						
	Barai						
	Kiti pastatai						
P.3.3	Oro uosto pastatai						
	Jūros ir upių laivyno pastatai						
	Geležinkelio ir autobusų stočių pastatai						
	Judėjimo postų, dispečerinių, iešmų postų pastatai						
	Uosto terminalų pastatai						
	Signalų perdavimo, švyturių pastatai						
	Muitinių pastatai						
	Kiti pastatai						
P.3.4	Ligoninės, klinikos, poliklinikos						
	Sanatorijos, reabilitacijos centrai						
	Specialiųjų įstaigų sveikatos apsaugos pastatai						
	Gydyklų pastatai						
	Medicininės priežiūros įstaigų slaugos namai						
	Veterinarijos gydyklų pastatai						
	Kiti pastatai						
P.3.5	Pirtys						
	Grožio salonai						

	Skalbyklos						
	Taisyklos						
	Remonto dirbtuvės						
	Priėmimo-išdavimo punktai						
	Autoservisai						
	Plovyklos						
	Laidojimo namai						
	Krematoriumai						
	Kiti pastatai						
P.3.6	Sporto salės	6000	2000	1000	20	10	5
	Teniso kortų pastatai						
	Baseinų pastatai						
	Čiuožyklų pastatai						
	Jachtklubų, šaudyklų, stadionų, maniežų pastatai						
	Kiti pastatai						
P.4 funkcinė grupė							
P.4.1	Bendrojo lavinimo mokyklos	6000	2000	1000	20	10	5
	Profesinės mokyklos						
P.4.2	Institutai, mokslinio tyrimo įstaigos	6000	2000	1000	56	10	5
	Aukštosios mokyklos						
	Laboratorijos (išskyrus gamybines)						
	Suaugusiųjų kvalifikacijos kėlimo, darbuotojų tobulinimosi, specializacijos ir pan. įstaigos						
	Kitų įstaigų pastatai						
P.4.3	Bankai	6000	2000	1000	56[1]	10	5
	Paštas						
	Valstybės ir savivaldybės įstaigos						
	Ambasados						
	Teismai						
	Biurai, kontoros						
	Kiti įstaigų ir organizacijų administraciniai pastatai						
P.4.4	Policijos pastatai						
	Priešgaisrinių ir gelbėjimo tarnybų pastatai						
P.5 funkcinė grupė							
P.5.1	Gamyklos, dirbtuvės, produkcijos perdirbimo įmonės, energetikos pastatai, gamybinės laboratorijos, kiti gamybiniai pastatai						
	A_{sg} kategorijos	10000	4000	-	20	10	-
	B_{sg} kategorijos	12000	5000	-	20	10	-
	C_{sg} kategorijos	14000	6000	4000	20	10	5
	D_{sg} kategorijos	20000	15000	5000	20	10	5
	E_{sg} kategorijos	25000	15000	5000	20	10	5
	Kalvės	20000	15000	5000	20	10	5
	Skerdyklos	25000	15000	5000	20	10	5
P.5.2	Bendro naudojimo sandėliai	5000	2500	1000	20	10	5
	Specialūs sandėliai ir kiti pastatai, naudojami produkcijai laikyti						
	A_{sg} kategorijos	5000	2500	-	20	10	-

	B_{sg} kategorijos	6000	3000	-	20	10	-
	C_{sg} kategorijos	8000	4000	2000	20	10	5
	D_{sg} kategorijos	10000	6000	4000	20	10	5
	E_{sg} kategorijos	15000	12000	8000	20	10	5
	Automobilių, autobusų garažai	3000	2000	1000	10	5	5
	Geležinkelio vagonų ir troleibusų depai						
	Orlaivių angarai						
	Pastatai, kuriuose įrengtos transporto stovėjimo aikštelės (požeminės ar daugiaaukštės stovėjimo aikštelės)						
	Elingai ir kiti panašūs pastatai	5000	4000	1000	20	10	5
P.5.3	Namų ūkio paskirties pastatai	5000	4000	1000	15	10	5
	Fermų paskirties pastatai						
	Ūkio paskirties pastatai						

Pastabos:

1. **P1.3**, **P4.3**, **P4.4** grupės I atsparumo ugniai pastatų aukštis neribojamas, jei statinio laikančiųjų konstrukcijų atsparumas ugniai užtikrina jų mechaninį atsparumą ir pastovumą gaisro metu be jokio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos komandų, įsikišimo sudegus visoms medžiagoms ir statybos produktams. Nustatant aukštesnių kaip 56 m aukščio pastatų gaisrinio skyriaus plotą, skaičiavimuose priimamas 54 m aukštis (H) nuo gaisrinių mašinų privažiavimo paviršiaus iki pastato aukščiausio aukšto grindų altitudės ir 56 m absoliutus pastato aukštis (H_{abs}).

2. **P1.3**, **P4.3**, **P4.4** grupės pastatai gali būti statomi aukštesni kaip 3 aukštai, jei artimiausia priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba turi specialią techniką ir įrangą atlikti gaisrų gesinimo bei žmonių gelbėjimo darbus tokio aukščio pastatuose.

3. Pastatuose įrengiamų cokolinių, rūsio aukštų plotas nustatomas pagal pastato antžeminės dalies gaisrinio skyriaus plotą. Kai pastatas neturi antžeminės dalies, rūsio aukšto gaisrinio skyriaus plotas nustatomas kaip vienaaukščiams pastatams. Pastatai gali būti statomi įrengiant tik vieną cokolinį ir vieną rūsio aukštus.

4. Kai visose pastato patalpose įrengiama automatinė gaisro gesinimo sistema kartu su gaisrine adresine signalizacija, vienaaukščių I atsparumo ugniai pastatų gaisrinio skyriaus plotas neribojamas.

2 lentelė

Gaisrinės saugos įvertinimo dalinių koeficientų vertės

Priemonės, įtakojančios gaisrinio skyriaus norminį plotą	**Gaisrinės saugos įvertinimo daliniai koeficientai**	**Gaisrinės saugos įvertinimo dalinių koeficientų reikšmės**
Visose pastato patalpose įrengta automatinė gaisro gesinimo sistema	$\mathbf{G_1}$	2,0
Pastato patalpų pastovioji bei laikinoji suminė gaisrinė apkrova neviršija 200 MJ/m^2	$\mathbf{G_2}$	0,15
Artimiausia priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos komanda yra mažesniu kaip 2 km spinduliu, ir reagavimo laikas neviršija 5 min	$\mathbf{G_3}$	0,14
Laiku sutelkiamos reikiamos gaisrų gesinimo priemonės ir pajėgos galimam incidentui objekte likviduoti	$\mathbf{G_4}$	0,13
Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba yra tinkamai aprūpinta ir parengta galimiems incidentams objekte likviduoti (turima visa reikiama	$\mathbf{G_5}$	0,13

technika gaisrams gesinti bei gelbėjimo darbams atlikti, pvz., aukštuminės kopėčios – keltuvas, vandens siurblinės, putų automobilis ir pan.)		
Gaisrinių žarnų ilgis nuo artimiausio vandens šaltinio (gaisrinio hidranto, vandens rezervuaro ar pan.) iki tolimiausio gaisro židinio pastate neviršija 100 m	$\mathbf{G_6}$	0,12
Visose pastato patalpose įrengta automatinė gaisrinė signalizacija	$\mathbf{G_7}$	0,12
Pastate įrengta mechaninė priešdūminė vėdinimo sistema	$\mathbf{G_8}$	0,11
Objekte įrengtas automatinis pranešimas apie gaisrą priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai	$\mathbf{G_9}$	0,10

STR 2.01.04:2003
4 priedas

STOGŲ PRISKYRIMO B_{ROOF} (t1)b KLASEI NUSTATYMAS

1. Bet kurios paskirties I atsparumo ugniai statinių stogai, nepriklausomai nuo jų aukščio bei gaisrinio skyriaus ploto, turi tenkinti B_{ROOF} (t1) klasės reikalavimus.

2. III atsparumo ugniai statinių stogų degumo reikalavimai nekeliami.

3. II atsparumo ugniai statinių stogai turi būti ne žemesnės kaip B_{ROOF} (t1) klasės, jei stogo (gaisrinio skyriaus) plotas didesnis už nurodytą 1 lentelėje.

1 lentelė

Įvairios paskirties statinio stogų (gaisrinių skyrių) plotas, kuriuos viršijus, privaloma įrengti B_{ROOF} (t1) klasės stogus (visu plotu)

STATINIŲ GRUPĖ		Gaisrinio skyriaus plotas, m²
P.1.1	Vaikų namai	1400
	Prieglaudos, globos namai	
	Vaikų darželiai, lopšeliai	
	Ligoninių, klinikų, medicininės priežiūros įstaigų, slaugos namų miegamieji korpusai	
P.1.2	Koridorinio tipo bendrabučiai	500
	Sekcijinio tipo bendrabučiai	500
	Šeimos namai	800
	Vienuolynai	1400
	Specialiųjų įstaigų sveikatos apsaugos pastatai	
	Karinių vienetų pastatai	
	Kalėjimai, pataisos darbų kolonijos	
	Tardymo izoliatoriai	
	Slėptuvės	Nepriklausomai nuo ploto
	Viešbučių paskirties pastatų, gydymo paskirties pastatų [8.10] (sanatorijų, reabilitacijos centrų), poilsio paskirties pastatų [8.10] miegamieji korpusai	1400
P.1.3	Daugiabučiai gyvenamieji pastatai	500
P.1.4	Vieno, dviejų butų gyvenamieji pastatai	
P.2.1	Viešųjų pramoginių renginių pastatai	1400
	Bibliotekos	
	Religinės paskirties pastatai	
	Kiti pastatai	
P.2.2	Muziejai	1400
	Archyvai	
	Parodų, šokių salių bei kiti panašios paskirties pastatai	
P.2.3	P.2.1 paskirties inžineriniai statiniai	1400
P.2.4	P.2.2 paskirties inžineriniai statiniai	
P.3.1	Parduotuvės	1400
	Parduotuvės-operatorinės	
	Vaistinės	
	Knygynai	
	Prekybos paviljonai	
	Kiti pastatai	1400
P.3.2	Valgyklos	1400
	Restoranai	
	Kavinės	
	Barai	
	Kiti pastatai	
P.3.3	Oro uosto pastatai	
	Jūros ir upių laivyno pastatai	

	Geležinkelio ir autobusų stočių pastatai	1400
	Judėjimo postų, dispečerinių, iešmų postų pastatai	
	Uosto terminalų pastatai	
	Signalų perdavimo, švyturių pastatai	
	Muitinių pastatai	
	Kiti pastatai	
P.3.4	Ligoninės, klinikos, poliklinikos Sanatorijos, reabilitacijos centrai Specialiųjų įstaigų sveikatos apsaugos pastatai gydyklų pastatai Medicininės priežiūros įstaigų slaugos namai veterinarijos gydyklų pastatai Kiti pastatai	1400
P.3.5	Pirtys	1400
	Grožio salonai	
	Skalbyklos	
	Taisyklos	800
	Remonto dirbtuvės	
	Priėmimo-išdavimo punktai	
	Autoservisai	600
	Plovyklos	1400
	Laidojimo namai	1400
	Krematoriumai	Nepriklausomai nuo ploto
	Kiti pastatai	1400
P.3.6	Sporto salės	2000
	Teniso kortų pastatai	
	Baseinų pastatai	
	Čiuožyklų pastatai	
	Jachtklubų, šaudyklų, stadionų, maniežų pastatai	
	Kiti pastatai	1400
P.4.1	Bendrojo lavinimo mokyklos	
	Profesinės mokyklos	
P.4.2	Institutai, mokslinio tyrimo įstaigos	
	Aukštosios mokyklos	
	Laboratorijos (išskyrus gamybines)	
	Suaugusiųjų kvalifikacijos kėlimo, darbuotojų tobulinimosi, specializacijos ir pan. Įstaigos	
	Kitų įstaigų pastatai	
P.4.3	Bankai	
	Paštas	
	Valstybės ir savivaldybės įstaigos	
	Ambasados	
	Teismai	
	Biurai, kontoros	1400
	Kiti įstaigų ir organizacijų administraciniai pastatai	
P.4.4	Policijos pastatai	
	Priešgaisrinių ir gelbėjimo tarnybų pastatai	
P.5	A_{sg} kategorijos	Nepriklausomai nuo ploto
	B_{sg} kategorijos	Nepriklausomai nuo ploto
	C_g kategorijos	2600
	D_g kategorijos	3500
	E_g kategorijos	5200

STR 2.01.04:2003
5 priedas

ĮSPĖJIMO APIE GAISRĄ IR EVAKUACIJOS VALDYMO SISTEMOS

1. Įspėjimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistemos (toliau – Sistemos) klasifikuojamos pagal šiuos požymius:

1.1. atliekamos funkcijos (perspėjimas apie gaisrą, perspėjimas apie gaisrą ir evakuacijos valdymas);

1.2. perspėjimo metodai (garsinis, kalbos, šviesos, kombinuotas);

1.3. automatizavimo lygis (automatinis, automatizuotas, neautomatizuotas);

1.4. paskelbimo tekstų ir evakavimo organizavimo schemų pasirinkimo daugiavariantiškumas;

1.5. tarpusavio saveika su kitomis priešgaisrinės apsaugos sistemomis (H).

2. Statiniuose (pastatuose) projektuojama viena iš šių tipų Sistemų:

2.1. **1 tipo Sistemos.**

2.1.1. Bendros charakteristikos:

2.1.1.1. šio tipo Sistemos užtikrina tiktai žmonių įspėjimą apie gaisrą vienoje patalpoje (kur jie yra) ir (arba), jei to reikia, gretimose patalpose;

2.1.1.2. įspėjimo būdas – garsinis (skambutis, tonuotas signalas). Galimas papildomas šviesos signalas;

2.1.1.3. įspėjimo priemonės įjungiamos automatiškai, suveikus gaisriniams signalizatoriams.

2.1.2. Panaudojimo sąlygos. Šio tipo Sistemos skirtos žmonių, gerai supažindintų su evakuacijos keliais pastatuose (pastato dalies patalpose), iš kurių evakuojasi nedidelis žmonių kiekis su žmonių srautu 1 žm./kv. m ir mažesnis įspėjimui.

2.2. **2 tipo Sistemos.**

2.2.1. Bendros charakteristikos:

2.2.1.1. šio tipo Sistemos užtikrina garsinį žmonių įspėjimą pastate (skambutis, tonuotas signalas), šviečiančių ženklų įjungimą „Išėjimas“, o jei reikia, – įjungia rodykles, nurodančias kryptį link evakuacinių kelių;

2.2.1.2. įjungimas garsinio įspėjimo priemonių atliekamas budinčio personalo (ĮGEVS dispečeris) jam gavus informaciją apie gaisrinių signalizatorių suveikimą. Leidžiama numatyti galimybę ĮGEVS įjungti nuo rankinio įspėjimo apie gaisrą mygtuko;

2.2.1.3. įspėjimas atliekamas vienu metu visose pastato patalpose, kur randasi žmonės;

2.2.1.4. šviesos rodykles reikia numatyti pastato koridoriuose tais atvejais, kada evakuaciniai išėjimai arba šviečianti rodyklė „Išėjimas“ nematomi iš kiekvieno koridoriaus taško (koridorius turi posūkius arba yra labai ilgas);

2.2.2. Panaudojimo sąlygos. Šio tipo Sistemas leidžiama naudoti daugiaaukščiuose pastatuose su sąlyga, kad per vieną išėjimą evakuojasi iš vieno aukšto ne daugiau 50 žmonių.

2.3. **3 tipo Sistemos.**

2.3.1. Bendros charakteristikos:

2.3.1.1. šio tipo Sistemos užtikrina kalbos ir (arba) garsinį žmonių informavimą pastate, šviečiančių ženklų „Išėjimas“ įjungimą, o esant būtinumui – šviesinių rodyklių, rodančių judėjimo prie evakuacinių išėjimų kryptį, įjungimą;

2.3.1.2. šios Sistemos leidžia perduoti signalus atskirai ir ne vienu metu kelioms įspėjimo zonoms pastate. Įspėjimo zona gali būti aukštas (aukštų grupė), kitos išplanavimo arba konstrukciniais sprendimais išskirtos pastato dalys;

2.3.1.3. įspėjimo būdai, taip pat tekstai įvairiose zonose gali būti nevienodi. Esant būtinumui užtikrinti minimalų įspėjimo laiką atskirose zonose reikia numatyti automatinį įspėjimo priemonių įjungimą suveikus gaisriniams signalizatoriams;

2.3.1.4. įspėjimas valdomas iš visoms zonoms bendro dispečerinio pulto, kuriame turi būti ĮGEVS valdymo ir automatinės gaisrinės signalizacijos signalų priėmimo įrenginiai. Leidžiama

neprojektuoti atskiro dispečerinio pulto 3 tipo ĮGEVS, jei pastate išskirtos 2 zonos (personalas ir pagrindinis kontingentas) ir besievakuojančiųjų skaičius didesnis kaip 300;

2.3.1.5. įspėjimo priemones įjungia dispečeris, gavęs pranešimą apie gaisrą (automatinės gaisrinės signalizacijos kanalais, telefonu, kitais būdais) po signalo patikrinimo ir būtinybės evakuoti žmones patvirtinimo;

2.3.1.6. pranešimo apie gaisrą patikrinimo galimybei užtikrinti numatomos dispečerinio pulto su įspėjimo zonomis ryšio priemonės.

2.3.2. Panaudojimo sąlygos. Įspėjimo zonos nustatomos galimų situacijų analizės pagrindu, užtikrinant žmonių saugumą kiekvienoje situacijoje. Automatinį įspėjimą leidžiama naudoti įspėjimo zonose, tenkinančiose 1 tipo Sistemų keliamas sąlygas. 3 tipo Sistemos naudojamos:

2.3.2.1. pastatuose, kuriuose yra žmonių grupės žymiai besiskiriančios susipažinimo su evakuacijos keliais (personalas ir lankytojai) ir galimybės savarankiškai evakuotis (medicininis personalas ir ligoniai, ikimokyklinio amžiaus vaikai ir auklėtojai, kitos grupės) atžvilgiu;

2.3.2.2. daugiaaukščiuose pastatuose, kur vienam evakuaciniam išėjimui į laiptinę tenka daugiau kaip 50 žmonių;

2.3.2.3. stambiuose pastatuose, kur žmonių evakuacija iš viso pastato vienu metu netikslinga (gaisras vienoje įspėjimo zonoje nekelia grėsmės žmonėms kitose zonose) arba negalima (kada evakuacijos keliuose susidaro 6 žm./m^2 ir didesnio tankumo srautai).

2.3.3. Žmonių įspėjimo eiliškumas įvairiose zonose nustatomas, atsižvelgiant į saugumo užtikrinimo sąlygas bei įvertinant šiuos pagrindinius reikalavimus:

2.3.3.1. pastato patalpos, kur yra personalas, atsakingas už evakuaciją, išskiriamos į savarankišką įspėjimo zoną, personalas (visas arba dalinai) turi būti įspėtas pirmiausiai;

2.3.3.2. aukštesniuose kaip 9 aukštų pastatuose, evakuacijos iš kurių metu laiptinėse susidaro 6 žm/m^2 ir didesnio tankumo srautai, įspėjimą reikia organizuoti etapais: pirmiausia turi būti įspėti žmonės aukšte, kuriame kilo gaisras, kitame (aukščiau esančiame) aukšte ir dviejuose viršutiniuose pastato aukštuose; po to įspėjami žmonės kitose virš degančio aukšto esančiose patalpose, po to – žemiau degančio aukšto esančiose patalpose. Įspėjimų užlaikymo intervalas turi būti 30-40 sek., bet ne mažesnis kaip pusė evakuacijos iš degančio aukšto laiko (kad žmonės galėtų palikti degančio aukšto koridorių kol ant laiptų nesusidarė tankūs žmonių srautai).

2.4. **4 tipo Sistemos.**

2.4.1. Bendros charakteristikos:

2.4.1.1. šio tipo Sistemos atlieka automatizuotą kalbos ir (arba) garsinį žmonių įspėjimą pastate ir aktyvų jų judėjimo valdymą šviesinių rodyklių pagalba;

2.4.1.2. judėjimo krypties šviesinės rodyklės turi įsijungti atskirai kiekvienai zonai ir užtikrinti galimybę valdyti žmonių judėjimą mažiausiai dviem kryptimis kiekvienoje horizontalių evakuacijos kelių atkarpoje;

2.4.1.3. kitos charakteristikos, analogiškos 2.3.1.2-2.3.1.6 papunkčiuose išvardytoms charakteristikoms.

2.4.2. Panaudojimo sąlygos:

2.4.2.1. šviesinių rodyklių įjungimo schema turi turėti galimybę valdyti evakuaciją, gaisrui užblokavus vieną iš pastato evakuacinių laiptinių;

2.4.2.2. 4 tipo Sistemos naudojamos daugiaaukščiuose pastatuose, kuriems būdingas vienas arba keli iš šių požymių:

2.4.2.2.1. pastate vienu metu gali būti 1000 ir daugiau žmonių;

2.4.2.2.2. horizontalūs evakuacijos keliai yra ilgi (90 m ir daugiau);

2.4.2.2.3. pastatas yra nuo 10 iki 16 aukštų;

2.4.2.2.4. pastato patalpų išplanavimas gana sudėtingas, o tai apsunkina žmonių orientaciją evakuacijos metu;

2.4.2.3. kitos 4 tipo Sistemų taikymo sąlygos analogiškos 3 tipo Sistemų taikymo sąlygoms.

2.5. **5 tipo Sistemos.**

2.5.1. Bendros charakteristikos. 5 tipo sistemoms būdingos visos 4 tipo sistemų charakteristikos, išskyrus šias:

2.5.1.1. funkcinė ĮGEVS struktūra ir techninių priemonių kompleksas (TPK) užtikrina galimybę realizuoti daugybę evakuacijos iš kiekvienos įspėjimo zonos organizavimo variantų. Varianto identifikavimas vykdomas automatiškai priklausomai nuo gaisro kilimo vietos;

2.5.1.2. šviesinės evakuacijos valdymo priemonės įjungiamos atsižvelgiant į pasirinktą evakuacijos organizavimo variantą;

2.5.1.3. kiekvieno evakuacijos varianto realizavimas numato koordinuotą visų pastato sistemų, turinčių įtaką žmonių saugumui (liftų ir eskalatorių, priešdūminio vėdinimo, vėdinimo ir kondicionavimo, durų su distanciniu valdymu, pramoninės televizijos įrangos (PTĮ) valdymą iš vieno dispečerinio pulto.

2.5.2. Panaudojimo sąlygos:

2.5.2.1. šio tipo sistemos skirtos padidinto aukštingumo (daugiau kaip 16 aukštų) pastatams, taip pat žemesniems daugiafunkciniams pastatams, kuriuose vienu metu gali būti 2000 ir daugiau žmonių;

2.5.2.2. kitos panaudojimo sąlygos tokios pat kaip 3 tipo Sistemų.

3. Pastatuose, kuriuose sumontuota gaisrinė automatika, Sistemų valdymo pultai turi būti apjungiami su dispečeriniais priešgaisrinės apsaugos pultais. Valdymo pulte turi būti:

3.1. dispečerinis pultas;

3.2. informacijos atspindžiui videoterminiai įrenginiai;

3.3. spausdintuvas (printeris) – įvykių registracijai saugojamuose objektuose;

3.4. telefoninio, garsinio ir televizinio ryšio aparatūra.

4. Dispečeriniame pulte įrengiama (montuojama):

4.1. sistemos pranešimui ir evakuacijos valdymui;

4.2. registracijos ir atspindžio panelės;

4.3. laiko tablo;

4.4. komandų skaitikliai;

4.5. elektrogrotuvai ir magnetofonai;

4.6. mikrofonai, garsiakalbiai, telefono aparatai.

5. Telefoninis ir garsiakalbių ryšys naudojamas budinčio personalo ryšiui su inžinerinėmis tarnybomis, objekto administracija, priešgaisrine gelbėjimo tarnyba, policija, taip pat su patalpomis, kuriose nuolat būna žmonių.

6. Valdymo pulto patalpos įrengiamos pastatų cokoliniame ar pirmame aukšte įrengiant atskirą išėjimą į lauką.

7. Patalpos sienos (pertvaros) turi būti EI 45, o durys EI 30 atsparumo ugniai.

8. Tiesioginis susisiekimas valdymo pulto patalpos su kitomis patalpomis draudžiamas.

9. Valdymo pulto patalpose turi būti sumontuotos nuimamos grindys ar kanalai komunikacijų pratiesimui ar kondicionuoto oro padavimui iš A2 degumo klasės statybos produktų. Pogrindžio aukštis turi būti ne mažesnis kaip 200 mm.

10. Valdymo pulto patalpose reikia numatyti sienų ir lubų garso izoliaciją iš A2 ar B degumo klasės statybos produktų neišskiriančių dulkių.

11. Oro parametrai patalpoje turi būti:

11.1. temperatūra – nuo 18 iki 25 ºC;

11.2. santykinis drėgnumas – ne didesnis kaip 65 %;

11.3. oro srauto greitis – ne didesnis kaip 0,5 m/s;

11.4. dulkėtumas – ne didesnis kaip 0,75 g/m^3, esant dulkių diametrui 3 mm.

12. Valdymo pulto patalpose apšvietimas turi būti ne mažesnis kaip 400 lx.

13. Kabeliams kertant sienas ir perdangas jie montuojami A2 klasės vamzdžiuose ir hermetizuojami A2 klasės statybos produktais.

14. Statiniuose įrengiamų įspėjimo apie gaisrą sistemų techninė įranga ir organizacinės priemonės parenkamos priklausomai nuo pastatų paskirties jų išplanavimo – tūrinio ir konstrukcinio sprendimo.

15. Įspėjimo sistemų klasifikacija. Pagal įspėjimo būdą sistemos skirstomos į:

15.1. garso:

15.1.1. ranka įjungiamas (skambučiai, sirenos, švilpukai bei kiti mechaniniai ir elektriniai garsiniai įrenginiai);

15.1.2. automatinės (skambučiai, sirenos, švilpukai bei kiti mechaniniai ir elektriniai garsiniai įrenginiai, sublokuotos su automatine gaisrine signalizacija (arba) gesinimo sistema;

15.2. kalbos:

15.2.1. ranka įjungiamos (kai informuojama naudojant mikrofonus bei stacionarius stiprinimo aparatūros įrenginius);

15.2.2. pusiau automatinės (kai sistemoje naudojami mikrofonai ir stacionari stiprinimo aparatūra), įjungiamos ranka;

15.2.3. automatinės (kai sistemoje naudojami mikrofonai ir stacionari stiprinimo aparatūra, sublokuota su automatine gaisrine signalizacija (arba) gesinimo sistema);

15.3. šviesos:

15.3.1. ranka įjungiamos (šviesos tablo, rodyklės, ženklai ir kiti įrenginiai, kurie signalizuoja tik juos įjungus);

15.3.2. pusiau automatinės (šviesos tablo, rodyklės, ženklai ir kiti įrenginiai), kurios įsijungia suveikus kalbos pusiau automatinei informavimo sistemai;

15.3.3. automatinės (šviesos tablo, rodyklės, ženklai ir kiti įrenginiai) sublokuotos su automatine gaisrine signalizacija (arba) gesinimo sistema.

16. Reikalavimai sistemų, skirtų įspėti žmones apie gaisrą, įrenginiams:

16.1. Sistema įspėti žmones apie gaisrą turi garantuoti įspėjimo signalų perdavimą į visą pastatą vienu metu, o prireikus – paeiliui į atskiras pastato dalis (aukštą, sekciją ir t. t.);

16.2. skirtingos paskirties ir aukščio pastatams Sistemos parenkamos pagal šio priedo 1 ir 2 lenteles. Įvertinamos taip pat pastate esančių žmonių buvimo sąlygos (galimybė patiems judėti, evakuacijos kelių žinojimas ir kt.), gaisro pavojingumo ypatybės, galimi keliai pavojingiems gaisro faktoriams plisti, saugios evakuacijos sąlygos. Sistemą parenka projektuotojas kartu su statytoju (užsakovu);

16.3. pavojų skelbiančių įrenginių kiekis, jų išdėstymas ir galingumas turi garantuoti būtiną girdimumą ir (arba) matomumą visose pastovaus ir laikino buvimo vietose;

16.4. pavojų skelbiantys įrenginiai (garsiakalbiai ir kt.) nustatomi tam tikru garso stiprumu ir įjungiami be kištukų, jungčių.

17. Įspėjimo signalai turi skirtis nuo kitos paskirties signalų (pagal toną, garso lygį, spalvą ir t. t.).

18. Kalbos automatinės, pusiau automatinės įspėjimo sistemos (išskyrus transliacijas pagal fonogramas, magnetofoną) privalo turėti galimybę tiesiogiai transliuoti kalbą ir perduoti nurodymus magnetofonu.

19. Kalbos automatinėje ir pusiau automatinėje įspėjimo sistemoje turi būti numatyta galimybė prijungti rezervinį magnetofoną.

20. Aparatūros ir prietaisų tipai bei markės parenkamos kiekvienai konkrečiai įspėjimo sistemai.

21. Elektros tiekimas, įspėjimo sistemos tinklai parenkami ir montuojami taip pat kaip automatinei gaisrinei signalizacijai.

22. Įspėjimo sistema turi būti sumontuota taip, kad pati savaime nesuveiktų ir atsitiktinai neįsijungtų.

23. Įspėjimo sistema turi būti valdoma iš gaisrinio posto, dispečerinės arba kitos analogiškos specialios patalpos.

24. Įspėjimo sistemų valdymo pulto patalpa privalo turėti ryšį su inžinerinėmis tarnybomis, objekto administracija, priešgaisrine gelbėjimo tarnyba.

1 lentelė

Rekomenduojamos įspėjimo sistemos, įrengiamos pastatuose (išskyrus sales)

Pastato aukštų skaičius ir paskirtis	Rekomenduojama įspėjimo sistema
1-2 aukštų	Garso (rankinės* arba paprasčiausios automatinės) ir šviesos (ranka įjungiamos arba automatinės)
3-9 aukštų (išskyrus gamybines patalpas)	Garso, paprasčiausios arba ranka įjungiamos (bendrabučiuose); Kalbos, ranka įjungiamos (kituose pastatuose)
3-9 aukštų (gamybinės patalpos)	Garso (paprasčiausios automatinės arba ranka įjungiamos); kalbos ir šviesos (ranka įjungiamos arba pusiau automatinės)
10 aukštų ir aukštesni	Garso, paprasčiausios (bendrabučiuose); kalbos pusiau automatinės (kituose pastatuose)

* kai gaisrinės automatikos valdymo pultas yra tame pačiame pastate ir budima pulto patalpoje ištisą parą.

2 lentelė

Rekomenduojamos įspėjimo sistemos, įrengiamos pastatuose su salėmis (žiūrovinių įstaigų, prekybos ir kt.)

Iki 300 vietų	Garso (paprasčiausios automatinės arba ranka įjungiamos); šviesos (automatinės arba pusiau automatinės)
Nuo 300 iki 1500 vietų	Garso (paprasčiausios automatinės); kalbos (ranka įjungiamos); šviesos (automatinės arba pusiau automatinės)
Daugiau kaip 1500 vietų	Kalbos (pusiau automatinės) ir šviesos (pusiau automatinės)

Pastabos:

✓ Gamybiniuose A_{sg} ir B_{sg} kategorijų pastatuose sistema žmonėms įspėti apie gaisrą privalo būti sublokuota su technologine arba gaisrine automatika.

✓ Gydymo, ikimokyklinėse įstaigose, internatinių mokyklų miegamuosiuose korpusuose įspėjimo sistema įrengiama tik aptarnaujančiam personalui. Įspėjimo sistema šiuose pastatuose įrengiama aptarnaujančio personalo patalpose, salėse ir koridoriuose.

STR 2.01.04:2003
6 priedas

STATINIŲ ATSPARUMO UGNIAI BEI STATYBOS PRODUKTŲ DEGUMO KLASIŲ PRILYGINAMOJI LENTELĖ

1. Taikant šio Reglamento nuostatas, galiojančiuose teisės aktuose nurodyti statinio atsparumo ugniai laipsniai prilyginami Reglamento VII skyriuje pateiktiems statinio atsparumo ugniai laipsniams pagal 1 lentelę.

1 lentelė

STR 2.01.04:2004 klasifikavimas	**RSN 133-91 klasifikavimas**
I	I, II, III
II	IIIa, IIIb, IV, IVa
III	V

2. Taikant šio Reglamento nuostatas, galiojančiuose teisės aktuose nurodytos statybos produktų degumo klasės prilyginamos Reglamento IV skyriuje pateiktoms statybos produktų degumo klasėms pagal 2 lentelę.

2 lentelė

STR 2.01.04:2004 (nepriklausomai nuo papildomo klasifikavimo)	**RSN 133-91 klasifikavimas**
A1, A2, $A1_{FL,}$ $A2_{FL}$, $A1_{L}$, $A2_{L}$	nedegios
B, $B_{FL,}$ B_{L}, C, $C_{FL,}$ C_{L}	sunkiai degiosios
D, $D_{FL,}$ D_{L}	degiosios sunkiai užsiliepsnojančios
E, $E_{FL,}$ E_{L}	degiosios vidutiniškai užsiliepsnojančios
F, F_{FL}, F_{L}	degiosios lengvai užsiliepsnojančios

_____